

Medicus

„Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul.”

Nr. 7-9 (990-992)
NOIEMBRIE-DECEMBRIE 2025

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Editorial

**Prim-prorector
Olga CERNEȚCHI,**
prorector pentru activitate
didactică și management
academic, dr. hab. șt. med.,
profesor universitar

Stimați membri ai comunității universitare,

La final de an, este firesc să facem o scurtă retrospectivă a celor mai importante realizări ale anului 2025 – ce a avut o semnificație aparte pentru Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Am celebrat 80 de ani de la fondarea Almei Mater – un moment istoric ce ne onorează și ne responsabilizează.

Universitatea își desfășoară activitatea în baza Planului strategic de dezvoltare, iar realizările acestui an confirmă direcția aleasă. Am înregistrat rezultate foarte bune la admitere la toate programele de studii și de rezidențiat, am modernizat procesele educaționale, am consolidat evaluarea competențelor clinice, iar reacreditarea instituțională internațională, conform standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală, reconfirmă angajamentul nostru constant pentru calitate și excelență academică.

Procesul didactic este strâns corelat cu știința, respectând principiul educației prin cercetare. Acest lucru a fost posibil și datorită subproiectelor susținute de

Banca Mondială – „FORCE_MED” și „FORCE_FARM”, precum și altor proiecte naționale și internaționale, inclusiv cu sprijinul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României. În anul curent, grație proiectului de digitalizare a educației, au fost inaugurate două săli de medicină virtuală.

Un moment de prestigiu îl reprezintă obținerea Marelui Premiu la Expoziția Europeană a Creativității și Inovării Euroinvent-2025, ce a contribuit la sporirea vizibilității internaționale a Universității, la includerea în clasamentul SCImago și la menținerea poziției de lider național printre instituțiile de învățământ superior din țară. Tot în acest an a fost semnat Memorandumul de Înțelegere pentru crearea primului Health Tech Hub – un incubator de start-up-uri în domeniul sănătății. Momentul culminant al activităților științifice a fost Congresul aniversar, cu participarea a peste 5 000 de persoane, în cadrul a 8 domenii științifice.

În anul 2025, studenții universității noastre s-au remarcă prin rezultate academice deosebite, obținând 10 bur-

se naționale de merit, precum și zeci de burse universitare nominale. Au demonstrat responsabilitate civică, spirit de inițiativă și implicare socială prin activități culturale, sportive și de voluntariat, promovând un mod sănătos de viață și valori umane – toate acestea fiind susținute de asociațiile de studenți – parteneri importanți ai Universității.

Un element esențial pe care țin să-l subliniez este Integritatea. În medicină, competența fără integritate este insuficientă, iar cunoașterea fără onestitate își pierde valoarea. Integritatea înseamnă respect față de adevăr, față de pacient, față de colegi și față de propria conștiință. Ne dorim să formăm nu doar specialiști bine pregătiți, ci și profesioniști integri, demni de încrederea societății.

Dragi colegi și studenți,

Cu prilejul sărbătorilor de iarnă, vă doresc ca Noul An să vă găsească plini de încredere, optimism și bunăstare, să vă aducă sănătate, liniște sufletească, pace și armonie în case.

**Crăciun fericit și un An Nou
pașnic și prosper!**

ÎN ACEST NUMĂR:

ALMA MATER

Opt decenii de performanță
și progres

p. 3

INSTRUIRE

Două săli de medicină virtuală
– inaugurate cu suportul
Departamentului pentru Relația
cu Republica Moldova

p. 4

CERCETARE

Memorandum de înțelegere
pentru crearea Health Tech
Hub-ului din Moldova

p. 5

Consolidarea guvernantei
„O singură sănătate”

p. 6

COLABORARE INTERNAȚIONALĂ

Inițierea Programului național
privind transplantul de cord

p. 7

RELĂȚII PUBLICE

Moldova fără violență

p. 8

STUDENȚII ÎN ACȚIUNE

Maratonul USMF
„80 de ani – 80 km”

p. 9

IN MEMORIAM

A trecut în eternitate profesorul
Grigore Bivol – fondatorul
asistenței medicale primare
din Republica Moldova

p. 10

OAMENI MERITUOȘI

Personalități notorii
din comunitatea academică
internațională - DHC
ai USMF „Nicolae Testemițanu”

p. 11

DIVERSE/SPORT

Lansarea monedei aniversare

p. 12

80 de ani de viziune, identitate și excelență europeană

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a celebrat „80 de ani de viziune, identitate și excelență europeană” printr-o festivitate la care au participat conducerea statului, Familia Regală a României, oficiali români de rang înalt, parteneri și reprezentanți ai mediului academic internațional și național, personalități notorii în domeniul medicinei, manageri ai instituțiilor medico-sanitare din țară, absolvenți, cadre didactice, studenți și angajați ai Almei Mater.

Ceremonia a fost inaugurată de rectorul Emil Ceban, care a adresat cuvinte de recunoștință tuturor celor care, prin dăruire și profesionalism, au contribuit la dezvoltarea și consolidarea prestigiului instituției. „La 80 de ani de activitate prolifică, Universitatea privește spre viitor cu încredere și responsabilitate! Într-o lume în continuă transformare, noi rămânem fideli valorilor medicinei: adevăr, profesionalism, umanitate și respect pentru viață! Jurământul medicului este același de opt decenii – să slujim omul, indiferent de timp sau hotar. Misiunea noastră nobilă este să transmitem acest jurământ mai departe, celor care astăzi se formează în aulele universității noastre, tinerilor care vor purta mai departe torța

cunoașterii, a grijii și a speranței. Ei sunt viitorul medicinei! Prin ei, tradiția continuă să respire, să crească și să lumineze! Ei sunt cei care

promovează valorile Almei Mater: calitatea, excelența și performanța”, a declarat rectorul. (Continuare în pag. 2)

USMF „Nicolae Testemițanu” – 80 de ani de viziune, identitate și excelență europeană

(Continuare din pag. 1)

Prezentă la festivitate, E.S. Maia Sandu, Președinta Republicii Moldova, a subliniat că USMF „Nicolae Testemițanu” formează nu doar specialiști, ci și consolidează încrederea între oameni și stat, încrederea că atunci când ai nevoie de ajutor, profesioniști, medici bine pregătiți sunt acolo să te sprijine.

„Universitatea are și rolul de a ajuta întreaga societate să fie conștientă și responsabilă față de propria sănătate. Comunitatea medicală are misiunea de a-i încuraja pe oameni să-și protejeze sănătatea de-a lungul întregii vieți, să prevină îmbolnăvirile și să adopte un mod de viață echilibrat. Fiecare dintre cei care au pus cel puțin câte o *cărămidă* la temelia acestei instituții au contribuit la salvarea a nenumărate vieți. Dumneavoastră ați demonstrat că excelența se atinge prin pasiune, multă muncă și viziune”, a afirmat șefa statului.

„Absolvenții Universității vă duc mai departe renumele, – din nordul până în sudul continentului, din vestul până în estul lui – și dovedesc fără niciun fel de puțință de tăgadă că țara dumneavoastră este, prin ei, demult integrată în Uniunea Europeană”, a declarat Alțeta Sa Regală Principele Radu.

E.S. Iwona Piórko, Ambasadoarea Delegației Uniunii Europene în țara noastră, a felicitat conducerea Universității pentru viziune, comunitatea academică pentru rigoare și studenții pentru energia, curiozitatea și determinarea lor. „USMF „Nicolae Testemițanu” s-a aliniat continuu la standardele europene în educație și știință. Uniunea Europeană salută aceste progrese și își menține angajamentul de a sprijini sectorul sănătății, precum și educația în parcursul european al Republicii Moldova”, a reiterat oficialul european.

Ala Nemerenco, Ministra Sănătății, a declarat că USMF „Nicolae Testemițanu” reprezintă temelia medicinei din Republica Moldova: „De 80 de ani, această instituție formează oameni dedicați, profesioniști cu vocație, care își pun cunoștințele și inima în slujba sănătății cetățenilor”.

Ministrul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Dan Perciun, a felicitat comunitatea academică medicală pentru tot ce a reușit să construiască până în prezent. „Universitatea are toate șansele să devină un pol regional de excelență în formarea viitoarelor generații de medici. Vom continua să investim în profesori, în cercetători, în tinerii care

urmează programul de rezidențiat. Pentru că o universitate puternică se construiește, în primul rând, cu oameni pasionați și dedicați”, a menționat oficialul.

„Viziunea și spiritul de lider al rectorului Ion Ababii au fost esențiale pentru stabilirea celor patru parteneriate fundamentale între Universitatea de Medicină și universitățile din Carolina de Nord. Previziunea sa a pus bazele unei colaborări fructuoase ce durează decenii. Rectorul Emil Ceban a continuat această tradiție de excelență, extinzând și consolidând

cooperarea cu partenerii din Carolina de Nord. Vă mulțumesc pentru *leadership*, pentru prietenie și pentru devotamentul cu care contribuiți la un viitor sănătos pentru Moldova și dincolo de hotarele ei”, a declarat E.S. Elaine Marshall, Secretar de Stat al statului Carolina de Nord, SUA, *Doctor Honoris Causa* al USMF „Nicolae Testemițanu”, care a transmis un mesaj video comunității universitare.

În opinia prof. Gigel Paraschiv, Secretar de Stat la Ministerul Educației și Cercetării al României, USMF „Nicolae Testemițanu” pregătește specialiști pentru a salva milioane de vieți, a aduce speranță și a cultiva încredere. „Îmi exprim respectul pentru viziunea și munca profesorului Nicolae Testemițanu, care a crezut și a luptat pentru învățământul medical în limba română, în Republica Moldova”, a subliniat oficialul român.

La rândul său, prof. Christoph Lange de la Universitatea Lübeck, Germania, *Doctor Honoris Causa* al USMF „Nicolae Testemițanu”, a remarcat că este un mare privilegiu și o onoare să-i spună „La mulți ani!” Universității, care sărbătorește 80 de ani de dezvoltare impresionantă și angajament continuu, din partea comunității academice din Germania, ce are parteneriate durabile cu

reprezentanții comunității universitare și medicale din Republica Moldova.

„USMF „Nicolae Testemițanu” este un model de excelență academică și un reper nu doar pentru învățământul superior din Republica Moldova, dar și cel din România, Europa și nu numai. Universitatea pune temelia întregului sistem sanitar din Republica Moldova și asta nu e puțin lucru. *Vivat, Crescat, Floreat!*”, a afirmat prof. Sorin Mihai Cîmpeanu, președintele Consiliului Național al Rectorilor din România.

„Este un moment istoric, opt decenii de performanță, de excelență. 80 de ani în care s-au realizat pași importanți pentru integrarea europeană nu doar teritorială, dar și academică. *La trecutu-ți mare, mare viitor!*”, a menționat prof. Alexandru Vlad Ciurea, membru de onoare al Academiei Române, *Doctor Honoris Causa* al USMF „Nicolae Testemițanu”.

Evenimentul s-a desfășurat pe data de 23 octombrie 2025 la Complexul Sociocultural Universitar și a inclus numeroase expoziții virtuale cu genericul „80 de ani de inovație în sănătate și educație medicală”, precum și proiectarea unui film de scurt metraj. Ceremonia a culminat cu un moment artistic susținut de interpreta Violeta Botezatu.

44 de absolvenți internaționali au depus solemn Jurământul medicului

Absolvenții internaționali înmatriculați la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în luna februarie 2020, la programul de studii Medicină, au depus Jurământul medicului. Ceremonia a avut loc pe data de 10 decembrie 2025, în prezența reprezentanților echipei administrative a Universității, decani, prodecani, șefi de catedre, cadre didactice, studenți, părinți și prieteni.

„Începând de astăzi, sunteți ambasadorii USMF „Nicolae Testemițanu” în lume! Oriunde vă veți afla, să păstrați cu grijă numele Almei Mater. Ați reușit să învățați nu doar medicină, dar ați însușit și importante calități precum responsabilitatea, pasiunea și empatia. Sunt mândră de fiecare dintre dumneavoastră”, a declarat prim-prorectorul Olga Cernetchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, în inaugurarea festivității.

La rândul său, decanul Facultății de Medicină nr. 2 Mircea Bețiu i-a îndemnat pe absolvenți să pășească mai departe cu încredere, curaj, curiozitate, integritate și *inima deschisă*. „Universitatea va fi întotdeauna casa

voastră academică, unde vă așteptăm să vă întoarceți oricând. Noi, profesorii, suntem mândri de realizările voastre și avem încredere în viitorul vostru”, a afirmat decanul.

Pavel Chisaru, președintele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova, a venit cu un mesaj de susținere pentru colegii săi absolvenți: „Medicina este mai mult decât o profesie – este o chemare. Aceasta solicită compasiune, integritate

te, perseverență și determinare. Dragi absolvenți, nu contează în ce țară veți practica medicina, cel mai important este că veți reprezenta cu onoare Alma Mater. Felicitări!”.

Cei 44 de absolvenți internaționali reprezintă a doua promoție de tineri care au fost înmatriculați la Facultatea de Medicină nr. 2 a USMF „Nicolae Testemițanu” în luna februarie 2020, la programul de studii superioare integrate Medicină, cu predare în limba engleză, și sunt originari din India (41), Nigeria (2) și Tunisia (1).

Începând cu anul 2018 admiterea la studii a cetățenilor străini la USMF „Nicolae Testemițanu” se organizează bianual: primăvara și toamna.

CEREMONIA DE BUN-VENIT

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a dat startul noului an academic prin Ceremonia de bun venit, organizată pentru cei 1228 de tineri admiși în anul I la studii superioare de licență și integrate.

Festivitatea a fost inaugurată de către prim-prorectorul Olga Cernetchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, care a adresat studenților tradiționalul *Bine ați venit în marea familie internațională a Almei Mater*. „Dragi studenți, fie ca parcursul vostru de însușire a specialităților medicale să fie însoțit de sănătate, noroc, fericire, performanțe academice și împliniri personale, iar fiecare an universitar să vă apropie tot mai mult de obiectivul final – de a deveni specialiști de valoare pentru sistemul național de sănătate și de a vă găsi rostul în viață aici, acasă”, a menționat prim-prorectorul. Profesorul Olga Cernetchi a subliniat că 16 dintre cei 89 de tineri care au obținut nota 10 pe linie la bacalaureat în anul curent au ales să studieze la USMF „Nicolae Testemițanu”.

„Halatul alb este simbolul purității, nobleței, seriozității, al înțelepciunii și al perseverenței, iar ținuta impecabilă subliniază calitățile morale pe care le posedați. Să purtați halatul medical cu grijă și demnitate. Alt instrument ce a rămas relevant și astăzi în medicină este bătrânul stetoscop – un *gadget* indispensabil în activitatea unui clinician ce ține piept tuturor performanțelor *hi-tech*”, a remarcat conferențiarul universitar Sanda Buruiiană, decană la Facultatea de Rezidențiat, care le-a oferit reprezentanților studenților din anul I simbolurile medicinei – halatul alb și stetoscopul.

La rândul său, prorectorul pentru managementul activității clinice Marcel Abraș a felicitat tinerii pentru curajul de a-și realiza un vis – cel de a deveni student la cea mai prestigioasă universitate din Republica Moldova. „Sunt sigur că ați ales cu inima, dar și cu multă rațiune. Suntem

în era inteligenței artificiale, multe profesii vor fi preluate de AI sau vor fi restructurate, dar empatia și grija față de pacient, intervențiile minim invazive și cele chirurgicale vor avea nevoie de medici bine instruiți, iar

Potrivit lui Pavel Chisaru, președintele Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova, student în anul VI la Facultatea de Medicină nr. 1, formarea personală și profesională nu se limitează doar

USMF „Nicolae Testemițanu” vă pune la dispoziție toate condițiile pentru a deveni specialiști bine cotați atât în țară, cât și peste hotare”, a afirmat prorectorul.

Vădit emoționați, reprezentanții tinerilor admiși în anul I au primit de la studenții din anul VI – *Jurământul studentului și flacăra cunoștințelor*, pe care urmează să le păstreze cu sfințenie și să le transmită generațiilor viitoare de mediciști.

Tradițional, tinerii au rostit solemn *Jurământul studentului*, prin care și-au luat angajamentul să respecte valorile și tradițiile universitare, să depună sârguință pentru o reușită academică bună, să-și respecte profesorii și colegii și să devină specialiști de valoare.

Acad. Eva Gudumac, vicepreședinta Academiei de Științe a Moldovei, i-a încurajat pe tineri să muncească asiduă și să nu se sperie de cantitatea de material informativ pe care trebuie să-l însușească, deoarece medicina e un domeniu complex ce solicită multă dedicare, sârguință și disciplină.

la săli de studii, ci și la viața de după ore ce implică un șir de activități extracurriculare, proiecte de cercetare, campanii sociale, competiții sportive, activități culturale ș.a. „Vă îndemn să beneficiați de toate oportunitățile oferite de asociație, astfel vă veți dezvolta calități precum *leadership*, comunicare și lucru în echipă”, a punctat președintele ASRM.

În anul curent, la programul de studii *Medicină* au fost admiși 770 de studenți, la *Stomatologie* – 128, la *Farmacie* – 124, la *Fiziokinetoterapie și reabilitare* – 74, la *Asistență medicală generală* – 38, la *Optometrie* – 29, la *Tehnologii în radiologie și imagistică* – 24 și la *Sănătate publică* – 25 de studenți, iar la anul compensator au fost admiși 16 studenți.

La studii superioare de master au promovat concursul de admitere 52 de persoane la programele: *Intervenție timpurie în copilărie* – 5, *Management în sănătate publică* – 10, *Nursing avansat* – 11, *Nutriție umană* – 11, *Optometrie clinică* – 3, *Sănătate mintală publică* – 8 și *Tehnologii moleculare în sănătate* – 4.

OPT DECENII DE PERFORMANȚĂ ȘI PROGRES

Pe parcursul celor opt decenii de activitate prodigioasă, USMF „Nicolae Testemițanu” a înregistrat progrese în dezvoltarea instituțională, grație eforturilor generațiilor de cadre didactice, studenți și absolvenți. În prezent, comunitatea universitară continuă să formeze specialiști de înaltă calificare, prin promovarea cercetării științifice și prin participare la reformele din domeniul sănătății. Declarația aparține rectorului Emil Ceban și a fost lansată la ședința solemnă extinsă a Senatului universitar, ce a avut loc pe data de 21 octombrie 2025, în cadrul Zilelor Universității.

Potrivit rectorului, USMF „Nicolae Testemițanu” a preluat și valorificat patrimoniul didactic, științific și clinic al școlilor medicale europene de prestigiu. „Activitatea didactică – unul dintre domeniile strategice ale universității noastre – acoperă integral toate etapele educaționale prevăzute în Codul educației – de la studiile superioare de licență, integrate și de master, până la cele de doctorat, rezidențiat, secundariat clinic, postdoctorat, educația medicală și farmaceutică continuă”, a accentuat rectorul.

Programele de studii superioare integrate Medicină, Farmacie și Stomatologie au fost acreditate internațional, în conformitate cu standardele Federației Mondiale pentru Educație Medicală (WFME), în 2022. În același an, a fost acreditat la nivel național și programul de formare profesională continuă Psihopedagogie, pentru dezvoltarea competențelor personalului didactic tânăr. Ulterior, în anul 2025, Universitatea a fost evaluată și reacreditată internațional la nivel instituțional, conform standardelor WFME, fapt ce reconfirmă calitatea educației medicale.

În ultimii cinci ani, Universitatea a lansat trei programe de studii superioare de licență – Sănătate publică, Tehnologii în radiologie și imagistică, Fiziokinetoterapie și reabilitare, precum și cinci programe de master – Nutriție umană, Sănătate mintală publică, Optometrie clinică, Nursing avansat și Intervenție timpurie în copilărie.

În prezent, USMF „Nicolae Testemițanu” asigură instruirea a 7050 de studenți, 422 de doctoranzi, 2028 de medici rezidenți și peste 6000 de cursanți anual, oferindu-le un cadru educațional complex, programe moderne, infrastructură didactică avansată și acces la literatură științifică medicală performantă, spațiu esențial pentru integrarea cunoștințelor teoretice în practica profesională.

În anul 2025 a fost lansat programul de stagiu clinic postuniversitar pentru absolvenții internaționali la programul Medicină, cu durata de un an, și a fost consolidată practica de evaluare finală prin metoda examenului clinic obiectiv structurat (OSCE), conform standardelor internaționale

de certificare a competențelor clinice.

Aprecieria performanțelor studenților este susținută prin acordarea burselor anuale nominale – Bursa „Nicolae Testemițanu”, Bursa Senatului și Bursa „80 de ani ai USMF” – menite să stimuleze excelența academică, activitatea de cercetare și participarea la activitățile extracurriculare.

Pe parcursul a 80 de ani de activitate, Universitatea a format aproximativ 51.000 de specialiști – medici, farmaciști și specialiști în domeniul sănătății, mulți dintre absolvenți activând cu succes în republică și în diverse țări ale lumii.

Prin activitatea de cercetare, inovare și transfer tehnologic, Universitatea implementează conceptul de *instruire prin cercetare*. Dezvoltarea acestui model este posibilă grație modernizării infrastructurii științifice în cadrul subproiectelor *FORCE_MED* și *FORCE_FARM*, implementate cu suportul Ministerului Educației și Cercetării și a Băncii Mondiale – parte a proiectului „Învățământul Superior din Moldova”.

În perioada 2020-2025, Universitatea a întreprins o serie de acțiuni de dezvoltare: Strategia de fortificare a domeniului cercetare și inovare pentru anii 2020-2030, crearea Institutului

tătorii au fost apreciați cu 552 de medalii și trofee, inclusiv Premiul Mare al Expoziției Europene de Cercetare EUROINVENT.

Activitatea clinică constituie o altă direcție prioritară a Universității pentru asigurarea unui progres sustenabil și o conectare între educație, cercetare și practica medicală. Instituția a investit constant în extinderea și modernizarea infrastructurii clinice care, în prezent cuprinde 95 de clinici universitare, amplasate în cadrul a 49 de instituții medico-sanitare. În aceste clinici au fost implementate, în premieră pentru Republica Moldova, metode moderne de diagnostic și tratament, realizate intervenții chirurgicale complicate și constituite școli clinice de referință pentru comunitatea medicală națională.

O componentă esențială în modernizarea proceselor universitare constituie implementarea Modulului *Activitate clinică* în Sistemul Informațional de Management Universitar (lansat în 2022) și *Rezidențiat* (în 2023).

În vederea alinierii programelor de rezidențiat la standardele europene, curricula a fost actualizată, iar durata studiilor a fost ajustată la anumite specialități, conform directivelor Uniunii Europene.

Dezvoltarea instituțională este susținută și de colaborarea internațională, ce contribuie la avansarea academică, științifică și instituțională prin parteneriate durabile cu instituții de învățământ și cercetare din întreaga lume. Universitatea este membră a unor organizații internaționale de prestigiu precum Agenția Universitară a Francofoniei, Asociația Școlilor de Medicină din Europa, Asociația Universităților Internaționale și Asociația pentru Educație Medicală

la diverse programe. Acest proces generează efecte benefice directe asupra calității instruirii și a activității de cercetare, contribuind la

„Efortul constant pe care îl manifestați zi de zi reflectă profesionalismul și angajamentul nostru față de valorile pe care le împărtășim pentru a asigura realizarea programului de activitate *Universitate europeană prin calitate și inovare*”, a declarat rectorul, subliniind că, timp de 80 de ani, Universitatea a devenit o instituție emblematică, care a format zeci de generații de profesioniști dedicați sănătății și binelui public.

În context aniversar, mai mulți reprezentanți ai Universității au fost distinși cu diplome din partea: Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării, Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, Federației Sindicale „Sănătatea”.

Agenția Națională pentru Sănătate Publică a decernat Universității distincția corporativă *Crucea pentru Merite în Asigurarea Sănătății Publice* pentru contribuția remarcabilă la dezvoltarea învățământului superior medical, cercetării științifice și promovarea valorilor sănătății publice în Republica Moldova.

Totodată, în semn de apreciere a contribuției substanțiale în dezvoltarea asistenței medicale și învățământului superior medical și farmaceutic din Republica Moldova, administrația Universității a conferit *Medalia aniversară 80 de ani* ai

Rectorul Ceban a evidențiat rolul și importanța resurselor umane ale Universității, care prin competențele și viziunea lor contribuie la dezvoltarea unui ecosistem educațional performant. În prezent, în cadrul Universității își desfășoară activitatea 2160 de angajați, dintre care 1200 constituie personalul științific și științifico-didactic. Corpul didactic este reprezentat de 94 de profesori universitari, 30 de profesori consultanți, 443 de conferențieri și 485 de asistenți universitari. Potențialul uman al Universității este remarcabil și include: 6 academicieni, 5 membri corespondenți, 162 de doctori habilitați și 571 de doctori în științe, iar 28 de persoane dețin titlul onorific „Om Emerit”.

Managementul resurselor financiare reprezintă o dimensiune strategică esențială pentru asigurarea competitivității, calității și rezilienței instituționale a Universității. Instituția acordă o atenție deosebită modernizării bazei tehnico-materiale, asigurând condiții optime pentru instruire, cercetare, activitate clinică și viață studențească. Calitatea proceselor universitare a fost confirmată în 2024 prin Certificatul de calitate ISO 9001:2015, sistemul de management al calității fiind aplicat în instituție încă din 2009, iar recent a fost inițiat procesul de implementare a *Standardului anti-mită*, în conformitate cu cerințele internaționale privind integritatea instituțională.

USMF „Nicolae Testemițanu” cadrelor didactice, științifico-didactice și științifice, șefilor de subdiviziuni administrative și de suport – 165 de persoane, *Diploma de Onoare a USMF „Nicolae Testemițanu”* – 119 angajați, *Diploma de Merit* – 107 persoane și *Diploma Universității* – 12 persoane. De asemenea, cu *Diploma de merit a Universității* au fost apreciați 159 de studenți de la toate programele de studii superioare integrate și de licență, care au înregistrat performanțe relevante în activitatea academică, științifică și extracurriculară.

Medalia aniversară a USMF „Nicolae Testemițanu” a fost realizată cu suportul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României.

În finalul ședinței solemne extinse a Senatului au fost premiați câștigătorii concursului *Profesorul Anului 2025 în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”*. Astfel, la categoria *Profesorul universitar* a fost desemnată Liliana Groppa, șefa Disciplinei de reumatologie și nefrologie, Departamentul Medicină Internă. La categoria *Conferențiarul universitar* – Andrei Bradu, Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală, și la categoria *Asistentul universitar* – Svetlana Cociu, Disciplina de igienă, Departamentul Medicină Preventivă.

În ultimii cinci ani, Universitatea a realizat 159 de proiecte de cercetare (86 naționale și 73 internaționale), obținând 520 de brevete de invenție, 200 de adeverințe de drept de autor și implementând 671 de inovații în activitatea didactică și clinică. Rezultatele au fost prezentate la 65 de expoziții internaționale, unde cerce-

din Europa, fiind totodată înregistrată în Directoriul Mondial al Școlilor Medicale. Actualmente, USMF „Nicolae Testemițanu” are încheiate 127 de acorduri de colaborare cu peste 135 de universități, centre universitare și clinici din diferite regiuni ale lumii.

Anual, circa 2000 de studenți internaționali sunt instruiți în cadrul

Două săli de medicină virtuală – inaugurate cu suportul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova

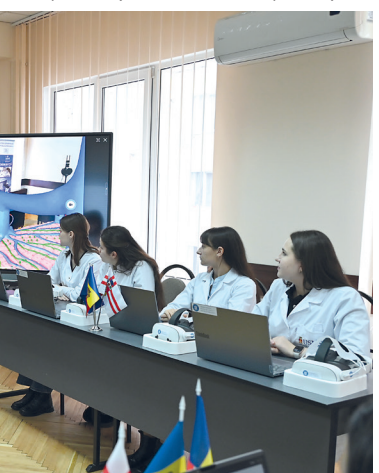
Studentii de la Universitatea de Stat Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” vor aplica tehnologii inovatoare în educația și cercetarea medicală modernă grație unei donații de echipament performant. Donația a fost oferită în cadrul proiectului „Digitalizarea educației”, ediția II-a, finanțat de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM) din cadrul Guvernului României.

Cele două săli de medicină virtuală au fost inaugurate la Catedra de patologie a Universității, pe data de 28 noiembrie 2025, cu participarea reprezentanților DRRM – Ana Maria Dumitroiu-Sofălcă, șef serviciu, și Ioana Necula, consilier, și a reprezentanților administrației Universității, șefilor de catedre și de studii, cadrelor didactice, studenților și medicilor rezidenți.

Prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, a evidențiat utilitatea acestui echipament performant pentru sporirea calității educației și cercetării medicale în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, procese realizate în conformita-

te cu standardele internaționale. „Astăzi, s-a schimbat paradigma învățământului medical. Conform directivelor europene și principiilor bioeticii se recomandă reducerea utilizării biomaterialelor și materialului cadaveric și trecerea la o nouă etapă de dezvoltare: centre de simulare în medicină și utilizarea programelor digitale și virtuale de studiu. Suntem recunoscători partenerilor noștri și le mulțumim pentru contribuția respon-

sabilă în dezvoltarea competențelor medicilor specialiști și farmaciștilor la USMF „Nicolae Testemițanu”, a declarat prim-prorectorul.

„Este un sistem integrat ce presupune îmbunătățirea metodelor de predare-învățare în cadrul Universității de Medicină „Nicolae Testemițanu”, pentru ca educația să decurgă conform unor standarde moderne, europene. Sperăm ca această colaborare să continue și pentru alte catedre și laboratoare care necesită echipamente de ultimă generație, iar beneficiarii să utilizeze la capacitate maximă aceste dotări”, a afirmat Ioana Necula, consilier DRRM.

Conferențiarul universitar Eugen Melnic, șef al Catedrei de patologie,

a specificat că implementarea acestui echipament în instruirea medicală va contribui la îmbunătățirea competențelor de studiere a anatomiei și fiziologiei omului, a biologiei moleculare și geneticii umane, a structurii celulei, organelor și a unor stări patologice. Aceasta va permite ca viitorul doctor să analizeze mai bine starea pacientului, ceea ce va rezulta într-un diagnostic corect și tratament mai eficient pentru pacienți.

În final, audiența a asistat la o simulare de utilizare a noului echipament în procesul didactic, studenții fiind ghidați de Mihai Dascăl, asistent universitar la Catedra de patologie, Disciplina de fiziopatologie.

„Odată cu aplicarea acestor tehnologii, noi putem urmări toate schimbările ce au loc în celule și țesuturi, anumite procese fiziologice sau schimbări patologice, și toate modificările ce pot apărea ulterior într-un organ sau în organismul uman. Mi-a plăcut foarte mult! Este foarte util și demonstrativ. Sperăm să le utilizăm cât mai des și nu doar la disciplinele din primii ani de studii, dar și mai departe, pentru a vedea unele intervenții chirurgicale care poate nu se realizează la moment în Republica Moldova”, a menționat Gabriela Țurcan, studentă în anul III la programul de studii integrate Medicină.

Echipamentul reprezintă o tehnologie inovatoare și indispensabilă în educația și cercetarea medicală modernă: cască/ochelari de realitate virtuală (31 de buc.), cameră video panoramică 360 pentru captură imersivă, baterie externă pentru cască/ochelari (31 de buc.), stație de încărcare USB – 10 porturi (4 buc.), Notebook cu Windows 11 Pro și Microsoft Office 2021 (20 de buc.), table interactive + suport mobil (5 buc.).

Valoarea bunurilor materiale donate constituie 577 668,51 RON, echivalentul a peste 2 248 459 MDL.

Instruirea medicală – centrată pe drepturile omului

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a desfășurat Conferința științifico-practică cu genericul „Formăm profesioniști în sănătate pentru o practică centrată pe drepturile omului”, pe data de 1 decembrie 2025.

Evenimentul a fost organizat în contextul consemnării Zilei mondiale de luptă împotriva HIV/SIDA în cadrul proiectului „Discriminare zero în instituții de sănătate”, implementat de USMF „Nicolae Testemițanu” în comun cu agențiile ONU. În anul curent, sloganele globale ale Programului Comun al Națiunilor Unite privind HIV/SIDA (UNAIDS) sunt „ne unim pentru impact” și „să apărăm și să protejăm drepturile omului”. Acestea promovează dreptul la sănătate, autonomie asupra propriului corp, accesul universal la servicii de sănătate, educația sexuală și reproductivă – elemente ce definesc demnitatea umană. La eveniment au participat cadre didactice și beneficiari de studii ai USMF „Nicolae Testemițanu”. În cadrul reuniunii au fost abordate realizările și angajamentele instituției noastre în acest proiect.

În deschidere, prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, a vorbit despre rolul USMF „Nicolae Testemițanu” pe care și l-a asumat începând cu anul 2021, prin semnarea unui acord de colaborare cu UNAIDS, fapt ce a marcat o schimbare în procesul de formare a viitorilor specialiști în domeniul sănătății. „În prezent, studenții noștri învață nu doar cum să trateze o boală, ci să privească omul dincolo de diagnostic, să asculte fără prejudecăți, să respecte demnitatea fiecărei persoane, să ofere sprijin și empatie”, a afirmat prim-prorectorul.

„Dragi studenți, voi veți construi sistemul de sănătate de mâine, iar în mâinile voastre vor fi nu doar tratamente, ci și încrederea și speranța oamenilor care vă vor păși pragul. Cunoașterea și empatia sunt instrumente la fel de

importante ca și protocoalele medicale. Parteneriatul nostru este unul de care noi ne mândrim, pentru că s-a reușit integrarea și instituționalizarea drepturilor omului, iar această practică este una inovatoare și unică în regiunea noastră. Mulțumim administrației Universității pentru deschidere, viziune, participare și dedicare, iar cadrelor didactice – pentru eforturile în evaluarea și ajustarea curriculumelor universitare, contribuind astfel la dezvoltarea unui sistem de sănătate mai uman, echitabil și mai aproape de oameni”, a menționat Svetlana Plămădeală, reprezentanta UNAIDS.

Svetlana Doltu, directoarea Asociației Obștești „AFI”, a relatat că a absolvit USMF „Nicolae Testemițanu” acum 30 de ani, timp în care a înțeles cât de important este aspectul drepturilor omului, în special dreptul la sănătate în activitatea medicală.

Potrivit Virginiei Șalaru, conferențiar universitar la Catedra de medicină de familie, șef adjunct la Departamentul Didactic și Management Academic, în ultimii 4 ani la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost modernizate programele de studii, au fost introduse discipline noi și a fost actualizată curriculumul. Cu suportul UNAIDS și al Guvernului Suediei, Universitatea a consolidat competențele cadrelor didactice în domeniul comuni-

cării asertive și respectării drepturilor omului, prin instruire și elaborarea materialelor didactice moderne.

Republica Moldova se remarcă prin câteva practici bune de prevenire și combatere HIV: testare accesibilă și standardizată pe întreg teritoriul țării, diagnostic și inițiere rapidă a tratamentului, acces la servicii de profilaxie, responsabilizarea farmaciilor și a organizațiilor societății civile, soluții inovatoare de tratament în comunitate, dar și în instituțiile penitenciare, asigurarea serviciilor medicale refugiaților din Ucraina. În anul 2024, în Republica Moldova au fost raportate 880 de cazuri noi de infecție HIV, ceea ce constituie o incidență de 28,86 de cazuri la 100 000 de locuitori. Totodată, au fost înregistrate 298 de persoane aflate în stadiu avansat al bolii. În ultimii ani, peste 60% dintre persoanele infectate apelează prea târziu după ajutor. Aproximativ 77% dintre cazurile de SIDA sunt

diagnosticate concomitent cu infecția HIV, ceea ce denotă o depistare tardivă a persoanelor seropozitive. Din numărul total de circa 900 de persoane care se adresează anual, o treime nu mai au șansă la viață, iar stigma și discriminarea sunt factori ce influențează acest proces negativ. Potrivit cercetărilor realizate de ONU, 88% din populația țării noastre nu dorește să interacționeze cu o persoană afectată de HIV

Circa 450 de tineri admiși la studii postuniversitare de rezidențiat

449 de tineri specialiști au promovat concursul de admitere la studii postuniversitare de rezidențiat la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. În acest context, pe data de 26 septembrie 2025, la începutul anului de studii a fost organizată tradiționala adunare generală.

îmbunătățirea asistenței medicale și farmaceutice în țara noastră.

În cadrul ședinței, medicilor rezidenți le-a fost adus la cunoștință Ordinul cu privire la repartizarea la bazele clinice de rezidențiat a medicilor/farmaciștilor rezidenți înmatriculați la anul I de studii 2025-2026, conform specialității pe loc și post. În conti-

Prorectorul pentru managementul activității clinice, conferențiarul universitar Marcel Abras, i-a asigurat pe medicii rezidenți că sunt așteptați în spitale, dorindu-le să se integreze în cadrul echipelor de gardă, să realizeze volumul de asistență medicală prevăzut în curriculumul fiecărei specialități, pentru că doar așa vor putea deveni specialiști competitivi.

„Studiile postuniversitare de rezidențiat reprezintă o nouă treaptă în cariera dumneavoastră, cu un nivel sporit de responsabilitate. Dragi medici rezidenți, echipa Decanatului vă este alături atât în momentele frumoase, cât și în situațiile în care vă veți confrunta cu anumite provocări. Doar printr-un dialog deschis vom avea o colaborare eficientă”, a afirmat decana Facultății de Rezidențiat Sanda Buruiană.

La rândul său, prodecanul Lilian Globa a informat tinerii despre specificul studiilor de rezidențiat, accentuând importanța activităților clinice și științifice în devenirea lor ca medici specialiști, inclusiv pentru instituțiile medico-sanitare publice și pacienții care îi așteaptă, și pentru

nuare, prodecană Snejana Vetrilă a evidențiat principalele prevederi ale Regulamentului privind organizarea și realizarea studiilor de rezidențiat și a îndemnat tinerii specialiști să-l analizeze cu atenție și să revină la acesta pe toată perioada studiilor, pentru a cunoaște atât drepturile, cât și obligațiile medicului sau farmacistului rezident.

În anul curent, conform programului de repartizare, cei mai mulți dintre candidați au obținut un loc sau post în domeniul de formare profesională Medicină – 338 de medici rezidenți, inclusiv 299 de absolvenți din Promoția 2025 (77,7%). În domeniul Sănătate publică – 7 medici rezidenți, inclusiv 6 din Promoția 2025 (100%). În domeniul Farmacie – 22 de farmaciști rezidenți, inclusiv 15 din Promoția 2025 (23,1%), iar la Stomatologie – 82 de medici rezidenți, inclusiv 79 din Promoția 2025 (42,7%).

Specialitățile Anatomie patologică, Farmacologie clinică, Geriatrie, Medicină de laborator, Microbiologie, Igienă și Farmacie analitică au fost mai puțin solicitate.

Curs de etică și integritate academică pentru studenți

Peste 2600 de studenți din anii I-III de la programele de studii de licență și integrate au audiat cursul „Etica și integritatea academică”. Cursul a fost organizat la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, pe data de 27 noiembrie 2025, în cadrul Campaniei de informare și conștientizare „Integritatea e alegerea ta”.

integritatea și răspunderea juridică pentru abaterile de integritate.

Programul de instruire s-a realizat în baza Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr. 1979 din 18.11.2025 și are drept scop promovarea și consolidarea unei culturi a integrității academice în rândul comunității universitare prin conștientizare, educare și promovarea unui comportament etic, asigu-

Cursul a fost elaborat sub egida Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, la recomandarea Comisiei Uniunii Europene, în legătură cu procesul de aderare a țării noastre la comunitatea europeană. Cursul include patru module, având drept obiectiv formarea competențelor necesare pentru consolidarea culturii integrității la nivel universitar: reglementarea juridică a integrității, integritatea academică și respectarea proprietății intelectuale, zone de risc și comportamente ce compromit

rând astfel calitatea predării, învățării, evaluării și cercetării. Inițiativa face parte din agenda de reforme, aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru perioada 2025-2027, Planului sectorial anticorupție în domeniul educației pentru anii 2025-2026, Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană” și Planului național de dezvoltare pentru anii 2025-2027. În total, până la finele acestui an, vor fi instruiți circa 13.500 de studenți de la toate instituțiile de învățământ superior din țară.

Congresul aniversar „80 de ani de inovație în sănătate și educație medicală”

La 21 octombrie a.c., a fost inaugurat **Congresul științific aniversar „80 de ani de inovație în sănătate și educație medicală”, ce a fost structurat pe opt domenii științifice tematiche și a inclus 95 de evenimente în secții.**

„Congresul a adus în prim plan realizările cercetării avansate și educaționale ale Universității, a facilitat dialogul interdisciplinar și a creat noi punți de colaborare între cercetători, cadre didactice, profesioniști din domeniul sănătății și parteneri internaționali. Este un moment istoric în care celebrăm nu doar trecutul, ci și forța de inovație a universității noastre, care a devenit un reper regional și educațional în cercetarea și educația medicală”, a declarat Jana Chihai, prorector pentru cercetare și inovare.

Forumul științific s-a desfășurat în perioada 20-22 octombrie și a întrunit 5790 de persoane din 17 țări, inclusiv speakeri și participanți activi la conferințe științifice, simpozioane și workshopuri de cercetare. Evenimentul a inclus și formate inovative precum *Live Research Lab*, *Creative Ideation Session*, cursuri dedicate cercetării și forumuri de dezbateri.

În cadrul *Zilelor Universității* a fost organizată **Gala Cercetării și Inovării 2025**. Laureatii categoriei **Exelență în cercetare** sunt: Mihail Todiraș, șeful Centrului de Cercetare în domeniul Sănătății și Biomedicinii, Institutul Național de Cercetare în Medicină și Sănătate; Stanislav Groppa, șeful Catedrei de neurologie nr. 2; Dumitru Chesov, Disciplina de pneumologie și alergologie; Svetlana Agachi, Disciplina de reumatologie și nefrologie; Silvia Melnic, șefa Catedrei de chimie generală; Gheorghe Plăcintă, șeful Catedrei de boli infecțioase, tropicale și parazitologie medicală; Greta Bălan, șefa Disciplinei de microbiologie și imunologie; Ala Paduca, Catedra de oftalmologie; Jana Chihai, șefa Catedrei de sănătate mintală, psihologie

medicală și psihoterapie „Alexandru Nacu”; Evghenii Guțu, Catedra de chirurgie generală „Nicolae Anestiadi”.

La categoria **Medic rezident cu cel mai înalt rating în cercetare** au fost apreciați: Mihaela Stoica și Ecaterina Munteanu, anul III, specialitatea Medicină internă; Artur Munteanu, anul III, Medicina de urgență; Eugeniu Valic, anul II, Oncologie; Camelia Glavan-Hușciuc, anul III, Boli infecțioase; Constantin Tataru, Andrei Tîrbu, Dorin Gorohovschi și Radu Colta, anul IV, Urologie; Alina Nicorici, anul III la specialitatea Medicina legală.

La categoria **Studentul cu cel mai înalt rating în cercetare** au fost nominalizați: Daniela Ciobanu, studentă-masterand în anul I; Bogdan Marandiuc, anul II la programul Medicină, Cezar Zagorceanu și Anaswara Vijayakumar, anul VI la programul Medicină; Maria Patranac, anul II, Stomatologie; Pavel Babin și Mukherjel Tishya, anul VI, Ion Dumbrăveanu și Nizamudeem Fathima, anul V la Fiziokinetoterapie și rehabilitare; Daniela Fornea și Alina Cereniuc, anul V la Farmacie.

Felicitări tuturor laureaților!

Memorandum de înțelegere pentru crearea Health Tech Hub - ului din Moldova

La **Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”** va fi creat un incubator pentru start-up-urile din domeniul sănătății, iar statul va oferi finanțare, mentorat și acces la resurse pentru a dezvolta și a lansa soluții tehnologice inovatoare. Acest fapt este stipulat în Memorandumul de înțelegere pentru crearea primului Health Tech Hub din Republica Moldova – o inițiativă ce va transforma sistemul de sănătate prin integrarea tehnologiilor digitale avansate.

domeniul medical – de la idee la aplicarea clinică și, ca finalitate, conectarea Republicii Moldova la rețelele europene și globale. Hubul va pregăti specialiști competitivi pentru piața regională și internațională, consolidând poziția Universității ca centru de excelență în educația medicală modernă. Această platformă inovatoare va atrage finanțări europene și va stimula dezvoltarea economică prin crearea locurilor de muncă în sectorul *health tech*”, a specificat Natalia Ciobanu.

pentru studenți, noi inițiative de afirmare la nivel local și internațional și, ca finalitate, servicii medicale de calitate, accesibile și moderne”, a remarcat Corneliu Ciorici, secretar de stat pentru digitalizare la MS.

Potrivit Galinei Rusu, secretar general de stat la MEC, pe segmentul internaționalizare, USMF „Nicolae Testemițanu” deține întâietatea, iar crearea de sinergie între cercetare, tehnologii inovative și sistemul educațional constituie o prioritate. „Fondarea acestui laborator va fi de mare folos nu doar pentru sistemul de cercetare și cel de educație, ci și pentru sistemul sănătății, oferind un context real pentru a implementa tehnologiile noi”, a spus Galina Rusu.

„Noi trebuie să le oferim studenților instrumente inovative, iar acest edificiu se va transforma într-un loc în care cunoștințele se vor întâlni cu mediul academic și privat ca să creeze ceva nou. Acest hub constituie o oportunitate unică de a conecta talentele medicale locale cu ecosistemul internațional de inovare în sănătate”, a afirmat Stella Jemna, reprezentanta de țară pentru Moldova la UMAEF.

„Sper să ne întâlnim la deschiderea hub-ului și să ne bucurăm de rezultatele acestei platforme de inovații și cercetare în sinergie cu mediul de afaceri, ce va fi atât de importantă locală, cât și internațională”, a afirmat Gabriela Ojog, director al FDM.

Proiectul este orientat pe patru direcții: sprijin pentru start-upuri și echipe interdisciplinare din sănătate digitală și AI; accelerarea medicinei personalizate prin integrarea analizelor predictive și a suportului decizional clinic; acces la infrastructură avansată – laboratoare, simulare, clinici universitare – pentru validare și scalare; reducerea decalajului dintre mediul academic și piață prin licențiere, spin-off-uri și co-dezvoltare cu industrie și societatea civilă.

Hubul va fi dezvoltat într-o clădire istorică ce va fi modernizată pentru a corespunde necesităților unui centru de inovație și se preconizează să fie complet funcțional până la sfârșitul anului 2026.

Distincții din partea Academiei de Științe a Moldovei

USMF „Nicolae Testemițanu” a fost menționată cu Diploma de Recunoștință a Academiei de Științe a Moldovei (AȘM), în semn de apreciere pentru promovarea excelenței în educație și cercetare în domeniul medicinei și farmaciei, pentru contribuție semnificativă la instruirea și formarea tinerei generații în spiritul valorilor culturale naționale, precum și cu prilejul celei de-a 80-a aniversări de la fondare, în cadrul Galei Laureatilor Premiilor AȘM, organizată în contextul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare pe data de 10 noiembrie 2025.

Premiul „Gheorghe Paladi” în domeniul medicină i-a fost conferit profesorului universitar Olga Cernetchi, pentru ciclul de lucrări „Sănătatea reproductivă”.

Instituția academică a oferit distincții și diplome profesorilor și conferențiarilor universitari, după cum urmează: Medalia „Dimitrie Cantemir” – Vitalie Ojovan, Vladimir Valica și Victor Cojocaru; Medalia „Nicolae Milescu Spătarul” – Nicolae Bodrug, Oleg Pascal, Andrei Galescu, Adrian Belfi, Eugen Melnic, Adrian Hotineanu, Oleg Solomon și Olga Tagadiuc; Diploma „Meritul Academic” – Jana Chihai, Nicolae

Premiul „Natalia Gheorghiu” în domeniul medicină i-a fost acordat profesorului universitar Gheorghe Gîncu, pentru ciclul de lucrări „Tactica medico-chirurgicală în malformațiile congenitale și afecțiunile chirurgicale ale sistemului hepato-biliar la copii”.

Ghidirim, Ion Bahnarel și Nicolae Caproș; Diploma de Onoare – Alexandru Corlăteanu; Diploma de Recunoștință – Elena Raevschi și Diana Calaraș; Diploma de Excelență – Sanda Buruiană; Diploma „Promotor al valorilor europene autentice” – Mihail Todiraș.

Prima conferință științifică de farmacie clinică

Farmacisti din întreaga țară s-au întrunit la Chișinău la prima conferință științifică cu genericul „Farmacie clinică – provocări și perspective”, un eveniment cu participare internațională dedicat profesorului Sava Nicolai – fondator al Catedrei de farmacologie și farmacie clinică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și promotor al farmaciei clinice naționale.

Livia Uncu, decana Facultății de Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu”, a subliniat că profesorii Sava Nicolai și Vasile Procopișin au intuit din timp viitorul farmaciei clinice, iar prima conferință de farmacie clinică are un început promițător și de bun augur pentru dezvoltarea domeniului. „Atunci părea o utopie, dar astăzi avem această realitate”, a menționat decana.

Jana Chihai, prorector pentru activitatea de cercetare și inovare, a accentuat că prin acest eveniment „reconstruim, prin știință și memorie academică, portretul distinsului profesor Sava Nicolai care a format generații întregi. Prin activitatea sa la Catedra de farmacologie și farmacie clinică, pe care a condus-o cu responsabilitate și viziune, a contribuit decisiv la dezvoltarea învățământului farmaceutic din țară. Peste 150 de lucrări științifice, manuale, monografii și ghiduri practice constituie o moștenire valoroasă ce continuă să inspire și să formeze generațiile actuale”.

Marcel Abraș, prorector pentru managementul activității clinice, a evidențiat importanța alinierii proceselor din domeniul farmacologiei și farmaciei clinice din Republica Moldova la standardele Uniunii Europene.

În deschiderea evenimentului, Corina Scutari, șefa Catedrei de farmacologie și farmacie clinică, a menționat că forumul științific – conceput ca un dialog constructiv – va aborda actualitatea farmaciei clinice în Republica Moldova, metodele moderne de educație, precum și acțiunile necesare pentru dezvoltarea acestui domeniu în medicina și farmacia modernă. „Ne dorim ca această conferință să fie o celebrare a cunoașterii, a colaborării și a continuității”, a subliniat șefa de catedră.

La conferință au participat invitați din centre universitare din România, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Israel și Republica Moldova, care au prezentat rezultate științifice de actualitate, au realizat schimb de experiență și au discutat despre tendințele moderne, soluțiile inovatoare și direcțiile de dezvoltare în farmacia clinică.

Documentul a fost certificat pe data de 8 august 2025, între USMF „Nicolae Testemițanu”, Ministerul Sănătății (MS), Ministerul Educației și Cercetării (MEC), Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED), Ukraine-Moldova American Enterprise Fund (UMAEF) și Fundația pentru Dezvoltare din Moldova (FDM).

Moderatoarea evenimentului, Natalia Ciobanu, șefa Departamentului Dezvoltare și Inovație Tehnologică în Sănătate de la USMF „Nicolae Testemițanu”, a declarat că *hubul* reprezintă prima platformă de finanțare și de susținere a start-up-urilor în domeniul sănătății, prin îmbinarea mediului academic, de business și celui asociativ, astfel încât tehnologiile și inovațiile să ajungă rapid și sigur la patul pacientului. „Acest proiect va contribui la accelerarea inovațiilor în

„Timpurile se schimbă, iar sistemul de sănătate se dezvoltă vertiginos. Pe lângă medicina clasică, este nevoie să integrăm tot ce înseamnă tehnologii noi – de la digitalizare la inteligență artificială, iar acest hub va fi un spațiu inovator, unde se vor întâlni cercetarea, medicina și creativitatea”, a declarat rectorul Emil Ceban.

În opinia viceprim-ministrei Doina Nistor, ministră a dezvoltării economice și digitalizării, „USMF „Nicolae Testemițanu” este o instituție de talie mondială, iar prin acest hub dorim să capitalizăm abilitățile intelectuale și medicale pe care le avem pentru a crea medicina viitorului”.

„Ministerul Sănătății susține pe deplin digitalizarea și inovația – elemente-cheie ale programului național. Acest hub reprezintă un drum nou spre inovare și digitalizare, noi posibilități

Consolidarea guvernantei O singură sănătate

Specialiști din diverse domenii s-au reunit la Conferința națională cu participare internațională cu genericul „Abordarea o singură sănătate pentru securitatea sănătății globale”, ediția a III-a, ce s-a desfășurat în zilele de 20 și 21 noiembrie 2025 la Chișinău.

Manifestarea a fost organizată de Asociația de Biosiguranță și Biosecuritate din Republica Moldova în colaborare cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Biroul OMS în țara noastră, cu sprijinul tehnic al Organizației pentru Alimentație și Agricultură și cel financiar al proiectului Fondului Pandemic.

La inaugurarea evenimentului a participat și ministrul sănătății Emil Ceban, care a evidențiat cele mai recente realizări precum: crearea Consiliului național intersectorial pentru combaterea rezistenței antimicrobiene; modernizarea supravegherii epidemiologice prin digitalizare,

dezvoltarea diagnosticului molecular și operaționalizarea Laboratorului național de referință în secvențiere genomică al ANSP; integrarea conceptului o singură sănătate în programele de studii ale USMF „Nicolae Testemițanu” și extinderea cercetării interdisciplinare; consolidarea

disciplinele de Igienă, Microbiologie și imunologie și Epidemiologie.

În cadrul lucrărilor conferinței, experții au subliniat necesitatea unei abordări multisectoriale și a integrării sănătății în toate politicile publice, precum și importanța urgentării protocoalelor standardizate, auditului clinic, formării continue, integrării datelor din laboratoare și spitale, dar și importurilor pentru identificarea tulpinilor rezistente, analizei transiterii, supravegherii apelor reziduale și a mediului. Printre recomandările specialiștilor a fost modernizarea capacităților laboratoarelor și consolidarea lanțului de răspuns, necesitatea unui sistem integrat de supraveghere, armonizarea protocoalelor între ANSP, ANSA și laboratoarele de cercetare universitare, integrarea Republicii Moldova în rețele regionale de supraveghere, consolidarea biosecurității în laboratoare, necesitatea investițiilor în tehnologii avansate, extinderea finanțării competitive și a colaborărilor internaționale.

În finalul conferinței, a fost adoptată o rezoluție comună ce include mai multe recomandări și angajamente adresate autorităților naționale, instituțiilor publice, sectorului academic și partenerilor internaționali, fapt ce presupune consolidarea guvernantei One Health. Angajamentele Universității sunt: standardizarea protocoalelor de supraveghere ANSA – ANSP – USMF; creșterea finanțării pentru cercetarea conceptului o singură sănătate, modernizarea laboratoarelor și extinderea capacităților de testare a rezistenței antimicrobiene, dezvoltarea programelor universitare și postuniversitare în domeniul One Health, fortificarea colaborărilor internaționale și a participării tinerilor cercetători.

capacităților pentru intervenții preventive și comunitare.

Reprezentanții Departamentului Medicină Preventivă (DMP) al Universității au participat activ la lucrările conferinței, desfășurând două workshopuri tematice: „Schimbările climatice și sănătatea umană în perioada COVID-19: o abordare One Health” și „Asigurarea calității în testarea rezistenței antimicrobiene”.

Conferențiarul universitar Serghei Cebanu, șef al DMP, a menționat că conceptul „One Health” a fost introdus în programele de studii universitare și postuniversitare la USMF „Nicolae Testemițanu” în anul 2020, prin fundamentarea și includerea temelor noi în programele de studii de specialitate la

De la chimie la medicină – 35 de ani de colaborare științifică moldo-română

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a găzduit Congresul internațional „Medicină, științe moleculare și de mediu” (MedMolMed - 2025) cu genericul „De la chimie la medicină – 35 de ani de colaborare științifică moldo-română”. Forumul științific s-a desfășurat în perioada 10-15 noiembrie curent, în parteneriat cu Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Chimie, Institutul Mamei și Copilului, Institutul de Chimie Macromoleculară „Petru Poni”, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, Institutul de Chimie Organică și Supramoleculară „Costin D. Nenitescu” din București, România, și asociațiile profesionale.

„Această cooperare este o dovadă că știința nu are hotare, iar medicina și științele conexe trebuie să unească oameni, să unească noțiuni într-un scop comun – de a proteja sănătatea și viața oamenilor. Rolul cercetătorilor este de a inova, de a elabora noi terapii, metode de diagnostic sau instrumente de prevenire eficientă, iar rolul statului este de a sprijini cercetarea, de a crea condiții pentru inovare și de a asigura traducerea rezultatelor științifice în beneficii reale pentru pacienți și pentru societate”, a declarat ministrul sănătății Emil Ceban.

Prim-prorectorul Olga Cernețchi a evidențiat colaborarea universitară și medicală de durată între Republica Moldova și România, reflectată în mobilități academice, proiecte de cercetare comună, schimb de

experiențe și inițiative educaționale de amploare, ce contribuie la integrarea educației și științei medicale în spațiul european, și care le oferă tinerilor cercetători oportunități reale de dezvoltare profesională și personală.

Președintele forumului, prof. Olga Tagadiuc, directorul Școlii Doctorale în domeniul Științe Medicale, șefa Catedrei de biochimie și biochimie clinică a USMF „Nicolae Testemițanu”, a specificat că în cei 35 de ani de cooperare moldo-română au fost realizate cercetări fundamentale și aplicative, recunoscute la nivel național și internațional, iar în prezent scopul este de a realiza un transfer de experiență de la cercetătorii care s-au dedicat studiului în laborator, elucidând diferite aspecte moleculare ale sănătății, ale compușilor chimici, ale anumitor tehnologii moderne emergente, către generațiile mai tinere.

Cu un cuvânt de salut a intervenit, on-line, prof. Daniel David, ministrul educației și cercetării al României, care a accentuat că dezvoltarea unei societăți este bazată pe cunoaștere, iar oamenii trebuie să fie parte din demersurile noastre de educație și cercetare, pentru că dacă nu sunt cocreatorii ai acestei cunoașteri, vor avea tendința de a pune bariere în evoluția științei.

Agenda Congresului a inclus sesiuni plenare, conferințe tematice și workshopuri, ce au potențat dialogul științific, valorificarea descoperirilor în domeniile medicină moleculară, chimie, genetică, științele mediului și farmaceuticii, știința materialelor, biotehnologie, știința alimentelor și ecologie, consolidarea relațiilor profesionale între cercetători și identificarea unor noi direcții de cooperare internațională.

În a doua zi de congres a avut loc o sesiune de dezbateri și dialog interdisciplinar, cu abordarea celor trei dimensiuni esențiale ale cunoașterii umane: știința, filozofia și religia. Evenimentul a fost moderat de către academicianul Mircea Dumitru, prof. Daniel David și prof. Wilhelm Dancă.

La manifestarea științifică au participat factori de decizie, formatori de opinie, savanți, cercetători științifici, cadre didactice, studenți și medici rezidenți.

Cercetătorii Universității – apreciați cu numeroase distincții la Salonul INFOINVENT

Inventatorii Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost apreciați cu numeroase premii în cadrul Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT”, ediția a XIX-a. În total, cercetătorii au obținut cinci trofee speciale și 26 de medalii, dintre care 10 de aur, 5 de argint și 8 de bronz.

„Premiul Național al Organizației Mondiale a Proprietății Intellectuale (OMPI) pentru întreprinderea - 2025” i-a revenit USMF „Nicolae Testemițanu”, în semn de apreciere a contribuțiilor substanțiale la avansarea cercetării medicale și valorificarea tehnologiilor cu aplicabilitate directă în practica clinică.

Premiul Mare pentru „Cea mai bună invenție” a fost oferit de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) echipei de autori: Gheorghe Anghelici, Serghei Pisarenko, Oleg Crudu, Gheorghe Lupu, Tatiana Zugrav, Radu Vasilev, Marina Ceban și Ana Covaci de la Laboratorul de hepatochirurgie, Centrul de Patologie Abdominală și Transplant, pentru lucrarea „Metode de tratament complex minim invaziv al cancerului hepatic”.

Premiul „Cea mai bună invenție creată de o femeie inventator” i-a fost acordat cercetătoarei Valeriana Pantea, care activează la Laboratorul de biochimie și la Centrul Științific al Medicamentului.

Trofeul Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare Cel mai

bun proiect de cercetare i-a revenit echipei de autori: Olga Macagonova, Adrian Cociug, Vladimir Ciobanu, Liliana Verestiuc și Viorel Nacu, Laboratorul de inginerie tisulară și culturi celulare, pentru proiectul cu tema „Evaluarea eficacității regenerative a pansamentelor biologice dezvoltate prin inginerie tisulară”.

„Premiul OMPI pentru inventatorul - 2025” i-a fost acordat profesorului universitar Nicolae Bodrug, șef al Disciplinei de geriatrie și medicină a muncii, în semn de recunoaștere a activității prodigioase în cercetare, formare medicală și inovare, reflectată într-un portofoliu remarcabil de publicații, inovații și brevete de invenție, precum și introducerea terapiei prin ozonoterapie în Republica Moldova.

Evenimentul a avut loc în perioada 3-5 decembrie curent la Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo” din Chișinău și a reunit peste 400 de invenții, proiecte inovaționale și produse creative prezentate de autori din Republica Moldova, România și alte țări.

Congresul național de gastroenterologie și hepatologie

Circa 400 de medici gastroenterologi, hepatologi, interniști, ecografiști, endoscopiști și alți profesioniști din domeniile conexe au participat la cel de-al VI-lea Congres național de gastroenterologie și hepatologie cu participare internațională, în zilele de 21 și 22 noiembrie 2025.

Președintele Congresului Eugen Tcaciuc, șef al Disciplinei de gastroenterologie din cadrul Departamentului Medicină Internă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a menționat că forumul științific reunește, tradițional, specialiști notorii din țară și străinătate cu scopul de a efectua un schimb activ de experiență profesională și științifică pentru perfecționarea continuă și îmbunătățirea calității actului medical, și de a evalua progresele în diagnosticul, tratamentul și cercetarea

bolilor hepatice și ale tractului gastrointestinal.

Invitatul special al congresului – profesorul Dan Dumitrașcu de la Universitatea de Medicină și Farmacie din Cluj-Napoca, România, Doctor Honoris Causa al USMF „Nicolae Testemițanu” – a remarcat o evoluție a gastroenterologiei în Republica Moldova și a afirmat că va continua să susțină parteneriatul cu Universitatea și Societatea de Gastroenterologie și

Hepatologie din țara noastră, prin realizarea proiectelor de cercetare comune și schimbului de bune practici.

Evenimentul a inclus sesiuni plenare, prezentări științifice, ateliere interactive despre inovații în diagnostic și tratament și o lansare de carte. Printre subiectele puse în discuție au fost: colita ulcerativă, boala Crohn, terapia integrativă bioactivă în tulburări digestive, bolile autoimune ale sistemului digestiv, boala de reflux gastroesofagian, bolile pancreatice, hepatologie integrativă, chirurgia abdominală extrahepatică la pacienții cu boală hepatică cronică avansată, hepatitele cronice ș.a.

Congresul a fost organizat de Disciplina și Laboratorul de gastroenterologie din cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Societatea de Gastroenterologie și Hepatologie din Republica Moldova.

USMF „Nicolae Testemițanu” – gazda Excellent Idea - 2025

Inventatori de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au obținut 37 de medalii și Cupa Expoziției Internaționale de Inovație și Transfer Tehnologic „Excellent Idea”, ediția a IV-a, organizată în zilele de 11 și 12 septembrie 2025 la Complexul Socio-cultural Universitar.

La ceremonia de inaugurare a expoziției, Jana Chihai, prorector pentru activitate de cercetare și inovare, a subliniat importanța inovației și creativității ca motoare ale dezvoltării economice și progresului social în Republica Moldova.

La ediția curentă, echipa USMF „Nicolae Testemițanu” a prezentat

37 de lucrări științifice, inclusiv 6 invenții, 6 lucrări din cadrul proiectelor de cercetare, 4 proiecte de doctorat, 4 inovații, 3 lucrări protejate prin adeverință de certificare a dreptului de autor, o lucrare publicată ISI, 13 manuale, monografii și ghiduri.

În total, inventatorii Universității au fost menționați cu 42 de distincții, dintre acestea 37 de medalii, inclusiv 21 de medalii de aur, 12 medalii de argint, 4 medalii de bronz, diplome și 5 premii speciale acordate de Salonul Internațional „INVENTCOR” de la Deva, România. Cupa Expoziției „Excellent Idea” i-a revenit medicului rezident Eugeniu Valic, specialitatea Oncologie, în colaborare cu Vladimir Valic.

Universitatea a oferit Marele Premiu lui Corneliu Birtok-Baneasa, Asociația de Cercetare și Inovare „Corneliu GROUP”, precum și alte 4 mențiuni speciale.

Expoziția „Excellent Idea-2025” a fost organizată de Centrul de Inovare și Transfer Tehnologic al Academiei de Studii Economice din Moldova în colaborare cu Academia de Științe a Moldovei, fiind găzduită de USMF „Nicolae Testemițanu”.

Inițierea Programului național privind transplantul de cord

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” (SCR) au semnat un Memorandum de colaborare în domeniul ocrotirii sănătății, educației și științelor medicale cu Institutul Inimii al Ministerului Sănătății din Ucraina.

Certificarea acordurilor a avut loc pe data de 25 noiembrie 2025 în cadrul Conferinței de inițiere a Programului național „Transplantul de cord în Republica Moldova”, organizată în colaborare cu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, SCR „Timofei Moșneaga” și Agenția de Transplant din RM.

La eveniment a participat ministrul sănătății Emil Ceban, care a subliniat importanța colaborării în domeniul transplantului cu instituții ce au experiență valoroasă în acest domeniu. „Actualmente, în Republica Moldova nu există activitate de transplant cardiac. În anul 2023 doar doi pacienți au beneficiat de transplant de cord – operații efectuate peste hotare. Evaluările incluse în Programul Național de Transplant, din 2017 și până în prezent, indică necesitatea pentru circa 20-25 de pacienți, însă sistemul de sănătate întâmpină dificultăți în dezvoltarea acestui domeniu. Printre prioritățile imediate se numără: elaborarea unui Program național de transplant cardiac, inclusiv a protocolelor clinice, conform standardelor europene; fortificarea unui centru specializat de chirurgie cardiacă, cu o echipă aptă să asigure 3-5 transplanturi anual; organizarea cursurilor de instruire pentru dezvoltarea abilităților tinerilor specialiști

în cardiocirurgie; extinderea colaborării internaționale cu centrele de excelență din România, Ucraina, statele europene”, a specificat oficialul.

„Este o deosebită onoare pentru USMF „Nicolae Testemițanu” să participe la Programul de transplant de cord în Republica Moldova. Este un pas semnificativ pentru sistemul național de sănătate, dar și pentru învățământul medical universitar și postuniversitar din țara noastră. În această ecuație a progresului, Universitatea are un rol strategic, fundamental și de neînlocuit. Transplantul de inimă nu începe în sala de operație. Acesta începe în sălile de curs, în laboratoare, în centrele universitare de simulare, acolo unde se formează competențe, se mode-

lează mentalități și se dezvoltă cultura responsabilității pentru viață”, a declarat prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică și management academic.

Marcel Abras, prorector pentru managementul activității clinice, a menționat că această problemă iminentă pentru Republica Moldova este abordată cu maximă atenție, deoarece este așteptată atât de pacienți, cât și de specialiștii din domeniu care

se perfecționează pentru astfel de intervenții.

Directorul Institutului Inimii din Ucraina, Borys Todurov, și-a exprimat deschiderea pentru cooperare regională, la nivel ministerial și universitar, pentru schimb de experiență și bune practici în domeniul transplantului cardiac.

La rândul său, Andrei Uncuța, directorul SCR „Timofei Moșneaga”, a mulțumit colegilor pentru receptivitate, suport logistic în elaborarea actelor normative și pentru oportunitățile oferite de a dezvolta competențe avansate tinerilor specialiști în cardiocirurgie.

„Sunt ferm convinși că, într-un timp restrâns, Republica Moldova va fi așezată pe harta transplantului cardiac, respectiv va intra în Eurotransplant – organizație internațională non-profit responsabilă de alocarea organelor de la donatori în Austria, Belgia, Croația, Germania, Ungaria, Luxemburg, Olanda și Slovenia. Medicii vor performa și vor efectua asemenea intervenții chirurgicale, în beneficiul pacienților”, a declarat prof. Grigore Tiniță, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași, manager la Institutul de Boli Cardiovasculare „Prof. Dr. George I.M. Georgescu”.

În cadrul conferinței au fost abordate subiecte ce țin de extinderea programului de transplant, creșterea numărului de donatori, asigurarea logisticii și consolidarea echipelor multidisciplinare de medici specialiști. La eveniment au participat cardiocirurghi și experți din România, Germania și Republica Moldova.

Rectorii din Republica Moldova și România și-au reafirmat angajamentul de colaborare în domeniul învățământului superior

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a găzduit ședința comună a Consiliului Rectorilor din Republica Moldova (CRRM) și a Consiliului Național al Rectorilor din România (CNRR). Reuniunea s-a desfășurat pe data de 23 octombrie 2025 în contextul aniversării a 80-a de la fondarea universității noastre.

Evenimentul a fost onorat de prezența oficialilor Casei Regale din România și a reunit peste 60 de rectori și reprezentanți ai universităților de pe ambele maluri ale Prutului, președinții asociațiilor studențești și alți invitați. Agenda a inclus subiecte precum: rolul universităților în societatea contemporană, investițiile în cercetare, parteneriatele public-private și transferul tehnologic în sprijinul dezvoltării economice durabile.

Ședința a fost moderată de către Emil Ceban, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, președintele CRRM, care a menționat că „relațiile noastre interinstituționale vor cunoaște noi dimensiuni în dezvoltarea și modernizarea învățământului superior, vor contribui la implementarea standardelor europene pentru sporierea calității procesului educațional și a excelenței în cercetare”.

Prof. Sorin Cîmpeanu, președintele CNRR, a vorbit despre parteneriatul durabil între universitățile de pe ambele maluri de Prut, schimb de experiență și bune practici în educație și cercetare, și

despre efortul structurilor academice de a se integra în circuitul internațional.

„Întâlnirea de azi este nu doar de ordin administrativ și științific, ci și una puternic spirituală și identitară, fiindcă, dacă punem laolaltă toate domeniile științifice și ale vieții românești pe care le reprezentați, de fapt, în această sală se află întregul contur al prezentului și viitorului românesc. Astăzi este o zi atât

de colaborare cu universitățile din România.

Integrarea învățământului superior și a cercetării în spațiul european prin intermediul proiectelor comune de cercetare, accesarea fondurilor europene, diplomele duble, programele moderne de studii și internaționalizarea instituțiilor de învățământ superior din RM au fost principalele subiecte pe care a pus accentul Ministrul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Dan Perciun. Oficialul a mulțumit partenerilor români pentru suportul oferit și a solicitat expertiza acestora în procesul de integrare europeană a țării noastre. Totodată, ministrul l-a felicitat pe rectorul Emil Ceban pentru realizările obținute în ultimii ani de USMF „Nicolae Testemițanu”, care este pionier pe toate domeniile, o universitate cu capacități administrative extraordinare, cu viziune modernă, un model de activitate și un partener de încredere pentru minister.

La eveniment a fost prezent și Gigel Paraschiv, secretar de stat al Ministerului Educației Naționale (MEN), care a reiterat sprijinul Guvernului României în dezvoltarea unor proiecte comune, precum sunt bursele Ceepus, Erasmus ș.a., acordarea bursei pentru studenții moldoveni, reabilitarea căminelor și dotarea laboratoarelor din țara noastră.

La întrunire au fost abordate rezultatele implementării Rezoluției adoptată la Chișinău la 13 septembrie 2024, precum și oportunități și proiecte comune în domeniul educației și cercetării, integrarea învățământului superior din Republica Moldova în spațiul european.

În contextul acestei întruniri istorice, Majestatea Sa și Alteța Sa Regală, alături de președinții CNRR și CRRM, au plantat un arbore de gumă (*Liquidambar styraciflua*) pe Alea savanților și medicilor iluștri – un simbol al legăturii între universitățile din cele două state.

Lucrările conferinței au continuat a doua zi în România, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, care a consemnat 165 de ani de la înființare. Reuniunea a fost onorată de prezența Președintelui României Nicușor Dan și a altor oficiali.

Evenimentele au avut loc cu suportul financiar al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României.

Proiect în sprijinul refugiaților implementat de studenți internaționali ai Universității

Un proiect elaborat de patru studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a fost desemnat câștigător al Programului de granturi pentru Moldova al Catedrei academice „Sergio Vieira de Mello” (SVMAC), implementat de Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) Moldova, în parteneriat cu Centrul de Drept al Avocaților (CDA). Proiectul „Refugee Health Connect” are ca scop îmbunătățirea accesului la servicii medicale și creșterea gradului de înțelegere a sănătății în rândul comunităților de refugiați și migranți din Republica Moldova, prin participare directă, activități educaționale și cercetare aplicată.

Această inițiativă a obținut un grant în valoare de 40.000 lei și este dezvoltată de către studenții de la Facultatea de Medicină nr. 2 Fathima Nizamudeen și Rachel Mary Manoj (anul V), Tishya Mukherjee (anul VI) și Ibtihaj Irfan (anul III).

Lansarea oficială a proiectului a avut loc pe data de 17 octombrie 2025 la USMF „Nicolae Testemițanu”, cu participarea reprezentanților administrației Universității, prodecanilor, profesorilor și studenților voluntari, alături de invitați de onoare – Oleg Palii, director executiv, și Svetlana Jiora, director de programe la Centrul de Drept al Avocaților.

În deschidere, Jana Chihai, prorector pentru cercetare și inovare, a declarat că proiectul este axat atât pe servicii, cât și pe educație și știință, iar datele obținute ca rezultat al implementării acestuia vor susține politici incluzive privind sistemul de sănătate pe viitor. „Această reușită

reflectă angajamentul continuu al USMF „Nicolae Testemițanu” pentru responsabilitate socială, incluziune și formarea viitorilor profesioniști în medicină, în baza unor valori durabile ce îmbină excelența academică cu empatia și spiritul de implicare comunitară”, a subliniat prorectorul.

„Universitatea se mândrește cu asemenea studenți care pot să câștige astfel de proiecte. La Facultatea de Medicină nr. 2 s-a creat un nucleu de studenți, care pot să-i determine și pe alții să se alăture inițiativelor de acest gen. Pe lângă sănătatea refugiaților, există și o mare responsabilitate socială, o misiune umanitară și medicală ce prevede interacțiunea cu acești oameni vulnerabili pentru a-i ajuta să

depășească provocările și riscurile la care sunt supuși”, a specificat Mircea Bețiu, decanul Facultății de Medicină nr. 2.

„Proiectul are ca scop îmbunătățirea accesului la servicii medicale și consolidarea cunoștințelor în domeniul sănătății în rândul persoanelor strămutate și migranților din Republica Moldova prin activități de implicare comunitară, cercetare și educație. Sperăm că această inițiativă să fie un exemplu pentru colegii noștri, care vor dori să abordeze provocările globale din domeniul sănătății”, a subliniat medicinistul Tishya Mukherjee. Programul de granturi oferit de Catedra Academică „Sergio Vieira de Mello” sprijină studenții, cercetătorii și personalul academic de la universitățile parteneri din Moldova și să elaboreze și să implementeze proiecte inovatoare ce promovează protecția și incluziunea refugiaților.

Conferința Asociației Europene pentru Educație Internațională

În premieră, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a participat la Conferința internațională a Asociației Europene pentru Educație Internațională (EAIE), ce a avut loc la Gothenburg, Suedia, în perioada 9-12 septembrie 2025.

Evelina Gherghelegiu, șefa Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană a universității noastre, a menționat că ediția a

35-a a conferinței s-a desfășurat cu tema „GO-Create” și a avut ca scop extinderea colaborărilor interinstituționale, pentru a răspunde provocărilor din sistemul educațional internațional: „Prin astfel de practici, putem construi o viziune comună pentru internaționalizarea învățământului superior, bazată pe parteneriate, schimb de idei și dezvoltare durabilă”.

Universitățile din țara noastră s-au prezentat sub standul României, organizat de către Consiliul Național al Rectorilor din România în colaborare cu Consiliul Rectorilor din Republica Moldova. Inițiativa aparține Oficiului Național ERASMUS+ în Moldova și demonstrează angajamentul comun privind integrarea învățământului superior în spațiul european.

Conferința EAIE a reunit mai mult de 7000 de participanți din întreaga lume și 35 de alianțe universitare europene, iar standul comun – 37 de instituții de învățământ superior din România și 4 universități din Republica Moldova – a fost unul dintre cele mai vizibile și atractive dintre cele 106 standuri. În cadrul evenimentului a fost organizat și un târg educațional, unde instituțiile de învățământ superior și-au prezentat ofertele educaționale.

Campania națională privind siguranța copiilor în trafic

Departamentul Medicină Preventivă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP) și Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a desfășurat Campania națională cu genericul „Prevenirea traumatismelor și siguranța copiilor în trafic”, în perioada 16-30 noiembrie 2025.

Lansarea celei de-a 4-a ediții a campaniei a avut loc la Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu” din orașul Hîncești și la Centrul Național de Medicină Sportivă „ATLETMED” din or. Chișinău pe data de 24 noiembrie. Elevii din ciclul primar au fost informați despre regulile de circulație rutieră și obligațiile pe care le au în calitate de pietoni, atunci când traversează strada. Copiii au primit câte un obiect de iluminare pentru orele nocturne, un semn de carte și un infografic cu regulile de bază privind circulația rutieră și au avut sarcina de a transmite mai departe părinților informațiile și cunoștințele acumulate.

În anul curent, campania a inclus și o componentă practică de monitorizare a comportamentului pietonilor, realizată cu participarea studenților de la programul Medicină, care, pe parcursul a 30 de minute, au monitorizat 10 treceri de pietoni din capitală. În cadrul studiului observațional, studenții au înregistrat comportamentele pi-

etonilor, notând aspecte precum asigurarea înainte de traversare, utilizarea telefonului, traversări la culoarea verde sau roșie a semaforului, angajarea bruscă pe trecere, precum și situațiile în care copii traversau strada fără a fi însoțiți de un adult. De asemenea, observatorii au urmărit reacțiile șoferilor în apropierea trecerilor de pietoni: stoparea, reducerea vitezei sau lipsa acordării priorității.

Campania se încadrează în realizarea Planului global de siguranță rutieră și Decadei de acțiuni pentru siguranță rutieră 2021-2030, potrivit căreia Republica Moldova s-a angajat să micșoreze rata de decese cauzate de accidente rutiere și a traumatismelor cu 50% până în 2030. Totodată, anual, în a treia duminică a lunii noiembrie este consemnată Ziua mondială a comemorării victimelor traficului rutier, ce accentuează necesitatea promovării siguranței și creșterii responsabilității tuturor participanților în trafic.

Evenimentul a fost organizat cu suportul OMS în cadrul Proiectului internațional „iCREATE 2: Sporirea capacității de cercetare în prevenirea traumatismelor în Europa de Est” finanțat de institutele naționale de sănătate din SUA, ce are ca scop creșterea capacității de cercetare și prevenire a traumatismelor în țările în curs de dezvoltare: Armenia, Georgia și Republica Moldova.

Screening și consultații de Ziua mondială a diabetului

Catedra și Laboratorul de endocrinologie ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat o acțiune de screening și informare, dedicată prevenției și depistării timpurii a diabetului zaharat. Evenimentul s-a desfășurat în contextul Zilei mondiale a diabetului, consemnată anual la 14 noiembrie.

Astfel, angajații instituției au avut posibilitatea să efectueze teste ale tensiunii arteriale și ale glicemiei, precum și să-și determine greutatea corporală, inclusiv procentul de țesut muscular, adipos, osos etc.

Șefa catedrei – conferențiarul universitar Lorina Vudu, împreună cu asistenții universitari Carolina Pîterschi, Diana Gangan și Stela Bacinschi-Gheorghîța – au analizat individual fiecare caz înregistrat și au oferit recomandări angajaților privind menținerea sau îmbunătățirea modului de viață, precum și au dat indicații referitoare la unele tratamente administrate.

„Alimentația echilibrată, controlul masei corporale, activitatea fizică regulată, renunțarea la tutun

și alcool, gestionarea stresului și monitorizarea periodică a tensiunii și glicemiei sunt cele mai simple și eficiente măsuri de prevenire”, a afirmat Lorina Vudu.

Potrivit datelor Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, aproximativ 142 de mii de persoane se află la evidență cu diabet, inclusiv 724 sunt copii. Anual sunt depistate circa 10 mii de cazuri noi, iar tendința îmbolnăvirilor este în creștere. Diabetul este o cauză majoră de infarct miocardic, accident vascular cerebral, insuficiență renală și amputări ale membrelor inferioare, reducând speranța de viață cu până la zece ani.

Mai multe studii denotă legătura între diabet, obezitate și alimentația nesănătoasă. Conform Studiului „STEPS – Prevalența factorilor de risc pentru bolile ne transmisibile în Republica Moldova” (2021), 6 din 10 adulți din țară sunt supraponderali, iar 22,7% suferă de obezitate. Potrivit Raportului Inițiativa europeană privind supravegherea dezvoltării fizice la copii (COSI, 2022-2023), unul dintre cinci copii din clasa I are exces ponderal și circa 9% sunt obezi.

Republica Moldova și-a stabilit, prin Programul național de prevenire și control al bolilor ne transmisibile, următoarele obiective: zero creștere a ratei de obezitate și diabet, reducerea cu 5% a valorii medii a glucozei sanguine la populația adultă și scăderea cu 15% a prevalenței glucozei ridicate.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a alăturat Campaniei naționale „16 zile de activism împotriva violenței de gen” cu sloganul unificator „Moldova fără violență”, organizând o serie de evenimente cu scopul de a sensibiliza comunitatea universitară și societatea cu privire la intensificarea cazurilor de violență, în special cea digitală. Acțiunile au fost realizate în perioada 25 noiembrie - 10 decembrie 2025 de reprezentanții Catedrei de Medicină legală în colaborare cu Asociația Studenților și Medicilor Rezidenți din Moldova.

Prima acțiune – prelegerea Răspunsul integrat al sistemului sănătății la cazurile de violență sexuală – a fost organizată pe data de 24 noiembrie pentru studenții internaționali de la programul Medicină, cu scopul de a-i informa despre amploarea fenomenului de violență sexuală, rolul important al medicului în oferirea unui răspuns adecvat centrat pe nevoile victimei, algoritmul intervenției și valoarea probelor medicale în demonstrarea infracțiunilor privind viața sexuală.

Studenți, medici rezidenți și angajați ai Universității au participat la marșul-manifest național pe data

de 25 noiembrie la Chișinău, alături de reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, organizațiilor internaționale și misiunilor diplomatice, precum și ai instituțiilor publice și societății civile. Participanții au purtat un element vestimentar simbolic în culoarea oficială a Campaniei – portocaliu, astfel reafirmând angajamentul ferm de a elimina violența împotriva femeilor și fetelor.

La 26 noiembrie, membrii Catedrei de medicină legală, rezidenți și medicii legiști de la Centrul de Medicină Legală au organizat un flashmob prin care au transmis mesajul: „Toate femeile, fetele și toți tinerii au dreptul să trăiască fără frică și violență atât în

mediul on-line, cât și în viața reală”.

Campania a continuat pe data de 4 decembrie cu alte două flashmoburi cu genericul „Împreună rupem cercul violenței” și „Nicio scuză pentru violența digitală”, organizate în fața Blocului didactic central și a Blocului didactic nr. 1 „Leonid Cobăleanski” de un grup de studenți autohtoni și internaționali ai Universității – membri ai ASRM.

O acțiune de informare cu sloganul unificator „Moldova fără violență” a fost desfășurată la 8 decembrie în Blocul didactic central al instituției. Medicii rezidenți de la specialitatea Medicină legală au distribuit pliante și au prins la piept stickere cu mesaje de

informare pentru angajați și studenți de la diverse programe de studii.

Pe data de 10 decembrie, circa 20 de studenți de la programul de studii Medicină au efectuat o vizită de studiu la Centrul de Justiție Familială din Chișinău. Vizita a fost organizată de Catedra de medicină legală cu scopul de a schimba atitudinile și de a contribui la combaterea stereotipurilor sociale privind violența domestică și cea bazată pe gen, precum și la conștientizarea rolului sistemului de sănătate în oferirea unui răspuns adecvat la astfel de cazuri. Studenții au fost informați despre importanța recunoașterii și asistenței medicale corespunzătoare pentru victime, documentarea corectă a cazurilor, raportarea lor și referirea victimelor către prestatori specializați de servicii.

Campania se înscrie în Calendarul evenimentelor din perioada Președinției Republicii Moldova a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CM CoE), Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie potrivit femeilor și fetelor, în colaborare cu Familia ONU Moldova (UN Women Moldova, UNFPA Moldova, UNICEF Moldova), Grupul Banca Mondială Moldova și Oficiul Consiliului Europei.

Nu rata nicio clipă – mesajul Zilei mondiale a inimii

Studenți din anul IV de la Facultatea de Medicină nr. 1 a USMF „Nicolae Testemițanu” au fost protagoniștii unui flashmob cu genericul „Nu rata nicio clipă”, organizat pe data de 29 septembrie 2025, în contextul Zilei mondiale a inimii. Tinerii au transmis mesajul în ritmul unui dans, cu scopul de a sensibiliza populația să adopte un stil de viață sănătos.

De asemenea, medicii au împărțit trecătorilor mere și le-au solicitat să identifice obiceiurile ce le influențează sănătatea inimii, le-au determinat indicii tensiunii arteriale și saturația de oxigen în sânge prin intermediul pulsoximetriei. În acest fel, viitorii medici au transmis informații privind integrarea unor elemente noi, gen alimentație, exerciții fizice, managementul stresului, în rutina zilnică pentru a avea o inimă puternică și funcțională.

Snejana Vetrilă, conferențiar

universitar la Disciplina de cardiologie din cadrul Departamentului Medicină Internă, a menționat că medicii au atras atenția populației asupra prevenției factorilor de risc majori pentru bolile cardiovasculare, cea mai importantă modalitate de profilaxie fiind promovarea unui stil de viață sănătos pe tot parcursul vieții, în special prin mișcarea activă, reducerea stresului

și renunțarea la fumat și alcool.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în 2024, în Republica Moldova au fost înregistrate peste 19 mii decese cauzate de maladiile cardiovasculare, ce constituie 57,6% din numărul total de decese.

În cadrul evenimentului au fost expuse două lucrări artistice: o construcție din metal sub formă de inimă realizată de Dorin Nebunușitabloul *Inima în viaținea artistului*, semnat de Anastasia Abilova, studentă în anul IV.

E timpul să respiri curat!

Anual, în a treia zi de joi a lunii noiembrie consemnăm Ziua națională de renunțare la fumat – inițiativă prin care se atenționează despre impactul negativ al consumului de tutun asupra sănătății și un îndemn pentru factorii de decizie să elaboreze și să susțină politici eficiente în acest sens.

„E timpul să respiri curat” a fost genericul din acest an ce subliniază importanța renunțării la consumul produselor din tutun și nicotină, încurajând oameneii să facă o alegere conștientă pentru sănătate. Acesta este un îndemn la acțiune, inspirând fiecare persoană să adopte un stil de viață sănătos și să recâștige libertatea de a respira curat.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) avertizează cu privire la tendința îngrijorătoare a utilizării țigărilor electronice de către tineri. Potrivit Studiului global al adolescenților despre tutun (2019), în Republica Moldova 12,7% dintre adolescenți cu vârsta între 13-15 ani utilizează țigărete electronice, iar 3,9% dintre ei – produse conexe. Prevalența totală a consumului de tutun este de 16,3%, fiind în creștere cu 6%, comparativ cu 2013. Anual, în țara noastră, din cauza consumului sau expunerii la tutun își pierde viața peste 5000 de persoane. Specialiștii atenționează că toate produsele din tutun (țigăretele, tutunul de rulat, tutunul pentru narghilea, tutunul încălzit), precum și produsele conexe (țigăretele electronice și produsele din plante pentru fumat) sunt dăunătoare pentru

sănătate, inclusiv prin cauzarea unor boli grave precum cancerul și afecțiunile cardiovasculare.

Niciodată nu este prea târziu să renunți la fumat! Acest fapt poate aduce beneficii, la orice vârstă, deoarece organismul începe să se recupereze. Iată câteva beneficii pentru sănătate:

- ❑ la 20 de minute, scade ritmul cardiac și tensiunea arterială;
- ❑ după 12 ore, nivelul de monoxid de carbon din sânge scade la normal;
- ❑ în 2-12 săptămâni, se îmbunătățește circulația sanguină și funcția pulmonară crește;
- ❑ în 1-9 luni, se diminuează tusea și se normalizează respirația;
- ❑ după 1 an, riscul de boală coronariană scade cu 50%;
- ❑ după 5 ani, este redus riscul de accident vascular cerebral;
- ❑ după 10 ani, riscul de cancer pulmonar scade în jumătate față de cel al unui fumător;
- ❑ după 15 ani, riscul de boală coronariană este la fel ca pentru un nefumător.

Un studiu publicat în revista *The Lancet* demonstrează că renunțarea la fumat, chiar și după 50 de ani, încetinește declinul cognitiv și poate reduce riscul de demență.

Depășind barierele, transformăm răspunsul la SIDA

Catedra de boli infecțioase a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă” au organizat o acțiune de informare în contextul consemnării Zilei mondiale de luptă împotriva HIV/SIDA, instituită în anul 1988 și consemnată anual la 1 decembrie. Tema din anul curent a fost „Depășind barierele, transformăm răspunsul la SIDA”, fiind un apel pentru depășirea perturbărilor și transformarea răspunsului la SIDA.

„Prin această acțiune, dorim să contribuim la consolidarea unui mediu academic și social mai bine informat, empatic și incluziv. Ne-am propus să informăm publicul cu privire la prevenția HIV, promovarea unui comportament responsabil și sănătos, precum și combaterea stimei și discriminării față de persoanele care trăiesc cu HIV”, a menționat Valentin Cebotarescu, conferențiar universitar la Catedra de boli infecțioase.

În cadrul evenimentului, medicii rezidenți din anul IV de la specialitatea Boli infecțioase au împărțit pliante și au prins la piept fundițe roșii – simbolul universal de conștientizare, sprijin și solida-

ritate cu persoanele care trăiesc cu HIV. De asemenea, organizații au deschis un punct de tes-

tare gratuit la HIV pentru studenți și angajați ai Universității.

Maratonul USMF „80 de ani – 80 km”

Studentii Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au consemnat a 80-a aniversare prin Maratonul 80 de ani – 80 km. Evenimentul sportiv a fost organizat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova (ASRM) pe data de 18 octombrie 2025.

Startul competiției a fost dat de la Blocul didactic central al Universității, iar ulterior participanții au traversat mai multe zone pentru a parcurge cei 80 km preconizați.

Seara, finaliștii au ajuns la Blocul didactic „Leonid Cobăleanski” (regiunea Mălina Mică), unde au fost întâmpinați de către reprezentanții administrației Universității și supor-teri, în ropote de aplauze și cu imnul campionilor pe fundal, în semn de

apreciere a performanței lor. Atletii au transformat evenimentul într-o adevărată sărbătoare a sănătății și a modului activ de viață, acumulând împreună o distanță impresionantă de 1500 km.

„Sunteți o echipă minunată, ați înregistrat niște rezultate deosebite, ați făcut un efort mare, dar și foarte

participanții care au parcurs distanțe impresionante și au înregistrat noi performanțe: Ion Coșcodan (67 km), Iurie Noroc, asistent universitar, Catedra de otorinolaringologie (65 km), Abbur Aryan (60,64 km), Delia Corcodel (54 km), Lisii Matvei (54 km), Grigore Chirița (50 km), Cristian Anghel (46 km), Ivan Pisov (44,52 km), Gleb Ciubaci, (42,20 km), Svetlana Cocu (42 km), asistent universitar, Disciplina de igienă, Departamentul Medicină Preventivă, Delia Minchevici (39,24 km), Ariadna Bețșor (37,64 km) și Mihai Sușchevici (35,85 km).

Totodată, au fost menționați și studenții participanți: Ciprian Grecu (30,58 km), Damian Grecu (28,21 km), Marius Nazaria (24,57 km), Ecaterina Stahov (23,56 km), Ovidiu-Artur Harunjen (20,53 km), Gabriel Șarban (20,46 km), Alan Savio (18,73 km), Mădălina Movila (17,72 km), Cristina Varvariuc (17,53 km), Kottara Anshika (16,56 km), Iosif Leanca (16,07 km), Candice Dympep Dreyah (15,01 km) și Ecaterina Erturk (15 km).

La eveniment au participat și Marcel Abraș, prorector pentru managementul activității clinice, Gheorghe Buruiană, șeful Centrului de management al activității sociale, Pavel Chisaru, președintele ASRM, cadre didactice, studenți și medici rezidenți.

Fiecare kilometru parcurs a însemnat recunoștință pentru cei 80 de ani de consacrare dezvoltării învățământului superior medical, științelor medicale și sistemului național de sănătate.

frumos, pentru voi, pentru Universitate, pentru societatea noastră”, a subliniat rectorul Emil Ceban în cadrul evenimentului de premiere.

Studentii-campioni ai **Maratonului 80 de ani – 80 km** care și-au depășit limitele personale, parcurgând distanța stabilită, sunt: Maxim Morari, Artemie Pastuhov, Chiril Nartea, Alexandru Ciobanu, Marius Semionov și Marius Fotescu.

De asemenea, au fost premiați

Flashmob pentru utilizarea responsabilă a antibioticelor

Europa înregistrează în fiecare an aproximativ 670.000 de infecții provocate de bacterii rezistente la antibiotice, ce cauzează peste 35 de mii de decese. Aceste cifre semnalează un fenomen grav ce necesită amplificarea acțiunilor de informare, educare și intervenție în domeniu.

În acest sens, a fost instituită Ziua europeană a informării despre antibiotice (European Antibiotic Awareness Day), consemnată anual pe data de 18 noiembrie – o inițiativă ce prevede creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța utilizării prudente a antibioticelor și la amenințarea rezistenței la antimicrobiene (RAM) pentru sănătatea umană.

Pentru susținerea acestei inițiative, cadre didactice și medici rezidenți de la Catedra de boli infecțioase a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat un flashmob cu genericul „Antibioticele: folosește-le cu grijă, salvează viitorul!”. Evenimentul s-a desfășurat la Spitalul de Boli Infecțioase „Toma Ciorbă”, bază clinică pentru studenții și medicii rezidenți ai Universității. Acțiunea a avut ca scop atenționarea factorilor de decizie și a populației cu privire la utilizarea ireponsabilă a antimicrobienei, precum și cu privire la creșterea rezistenței la antibiotice la nivel mondial, inclusiv în Republica Moldova.

Participanții la flashmob s-au repartizat în mai multe grupuri, prezentând mesaje scrise și date statistice despre rezistența antimicrobiană. Un alt grup a simulat un dialog între efectele pozitive și cele negative ale consumului irațional de antibiotice. Printre ideile de bază promovate de medicii și studenții: diagnosticul corect și precoce, prelevarea culturilor bacteriene înainte de recomandarea antibioticului, alegerea moleculei potrivite, a dozei corecte, metodologia și administrarea corectă, revizuirea tratamentului la 48-72h. Alți participanți au purtat pancarte ilustrând cele șase bacterii multirezistente la antibiotice, ce re-

prezintă cauze frecvente de infecții nosocomiale, precum: *Enterococcus faecium*, *Staphylococcus aureus*, *Klebsiella pneumoniae*, *Acinetobacter baumannii*, *Pseudomonas aeruginosa* și *Enterobacter*. Pe final, participanții au lansat mesajul: „Antibioticele ne salvează viața astăzi, dar numai utilizarea responsabilă o va salva și mâine. Suntem medici! Suntem *stewardship*”.

Coordonatorul acțiunii, conf. univ. Gheorghe Plăcintă, șeful Catedrei de boli infecțioase, a menționat că se constată o rezistență majoră la antibiotice, iar industria farmaceutică și știința nu reușesc să elaboreze într-un timp restrâns alte remedii. „Noi, în calitate de cadre didactice, avem o atitudine

responsabilă și ne străduim să formăm la modulul Antibiototerapie rațională profesioniști la specialitățile: Asistență medicală primară, Asistență de urgență, Terapie intensivă și reanimare, Medicina de familie, Boli infecțioase și Pediatrie. Prin aceste acțiuni, venim cu un apel către cei interesați să pledeze pentru o sănătate de durată, în special mă adresez responsabililor de prescrierea antibioticelor – medici de diferite specialități și farmaciști – să fie vigilenți și responsabili pentru fiecare recomandare pe care o fac”, a subliniat conferențiarul Plăcintă.

Menționăm că, în perioada 18-24 noiembrie 2025, Republica Moldova a participat la acțiunea globală „Săptămâna mondială de conștientizare a rezistenței antimicrobiene”, organizată de Ministerul Sănătății, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și Organizația Mondială a Sănătății. Campania din acest an, cu genericul „Acționăm acum: să protejăm prezentul, să ne asigurăm viitorul”, a adus în prim-plan unul dintre cele mai grave riscuri pentru sănătatea publică: rezistența antimicrobiană.

Burse de merit din partea statului

Maria Grosu, studentă în anul V la Facultatea de Medicină nr. 1 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a obținut Bursa Președintelui Republicii Moldova (în mărime de 3690 de lei) pe parcursul anului de studii 2025-2026, pentru rezultate excepționale la învățătură.

Bursa Republicii (în mărime de 4060 de lei) a fost obținută de Victoria Cîrpac, studentă în anul VI, programul de studii Medicină, și Daniela Ciobanu, studentă în anul V, programul Farmacie.

Deținători ai **Bursei Guvernului** (în mărime de 3380 de lei) sunt studentele din anul VI la programul Medicină – Ana Utocichina,

DEȚINĂTORI AI BURSELOR DE MERIT

Alți nouă studenți ai USMF „Nicolae Testemițanu” beneficiază de burse de merit din partea statului în a.u. 2025-2026 pentru performanțe academice și participare activă în activități extracurriculare.

Beatrice-Marine Rudic și Cristina Trocin; studenții din anul V – Cristina Stahi (Farmacie) și Tudor Manole (Stomatologie); studentele din anul IV – Crina Aramă (Optometrie) și Daniela Munteanu (Farmacie).

SimOlympic 2025

Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM) al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat Olimpiada universitară de simulare SimOlympic 2025, ediția a VI-a.

Andrei Romancenco, director CUSIM, a afirmat că *SimOlympic* reprezintă o competiție unică ce are scopul de a încuraja excelența și inovația în formarea medicală, de a fortifica competențele practice și etica profesională a studenților, de a stimula colaborarea între cadrele universitare, studenți și partenerii internaționali și de a reafirma rolul CUSIM-ului ca entitate de referință în instruirea medicală prin simulare.

Stelian Marciuc, Lucian Tofan și Felicia Glijin.

Locul II i-a revenit echipei „Code Blue Team”: Anastasia Covalenco, Alin Rusnac, Vlada Stafi, Adrian Ghicavii și Elena Calancea.

Locul III a fost împărțit între echipele „Scrubs”, formată din studenții: Alexandru Iarovoi, Victoria Pregruza, Viviana Dănuța, Teodora Ticleco, Gheorghe Borș, precum și de membrii echipei „ATI-Gods”: Dina More, Valeria Melnic, Mihai Cristian, Mariana Pitușcan și Stanislav Balan.

„Competiția ne-a oferit prilejul de a transforma teoria în practică și de a ne testa limitele într-un cadru realist. Obținerea locului I a fost o

Concursul s-a desfășurat între echipele „Adrenalin”, „CodeBlue Team”, „ATI-Gods” și „Scrubs”, formate din medicii din anul V de la Facultatea de Medicină nr. 1. Olimpiada a început cu prezentarea echipelor printr-un video scurt, ce a scos în evidență principalele lor abilități practice, și s-a desfășurat în câteva etape: sferturi de finală, semifinale și marea finală, conform unui program stabilit. Mediciștii au avut oportunitatea să-și demonstreze cunoștințele teoretice și dexteritățile prin gestionarea unor scenarii clinice simulate, ce reproduc situații de urgență medicală complexe și critice. Evaluarea a fost realizată de către un juriu format din specialiști în domeniu, care a apreciat performanța participanților în baza criteriilor de comunicare, managementul cazului, aplicarea corectă a manoperelor medicale și lucrul în echipă.

Marele premiu a fost acordat echipei „Adrenalin”, formată din studenții: Ion Tripaduș, Darius Cibota,

recunoaștere a efortului comun și a dorinței noastre de perfecționare continuă, iar experiența obținută ne-a pregătit mai bine pentru viitoarea carieră medicală și ne-a întărit convingerea că munca în echipă și instruirea prin simulare sunt esențiale în formarea medicului modern”, a declarat căpitanul echipei „Adrenalin”, Ion Tripaduș.

Membrii echipei de evaluatori Victor Șchiopu, asistent universitar la Catedra de oncologie și prodecan al Facultății de Medicină nr. 1, a felicitat participanții pentru aptitudinile demonstrate în cadrul competiției și a venit cu unele recomandări, cum ar fi: îmbunătățirea abilităților de comunicare cu pacientul și între membrii echipei, dezvoltarea reacției prompte în situațiile de urgență, distribuirea corectă a sarcinilor de către lider în funcție de capacitățile fiecărui membru al echipei.

„SimOlympic” s-a desfășurat la 20 octombrie 2025 și face parte din seria activităților dedicate aniversării a 80-a de la fondarea Universității.

A trecut în eternitate profesorul Grigore Bivol – fondatorul asistenței medicale primare din Republica Moldova

Comunitatea academică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și cea medicală resimte profund pierderea unui exponent redutabil al medicinei naționale – profesorul universitar Grigore Bivol, doctor în științe medicale, fondator și șef al Catedrei de medicină de familie, director al Departamentului de Practică Generală și Asistență Medicală Primară, Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii”, medic internist de categorii superioară, personalitate notorie care a înscris o pagină de aur în istoria medicinei autohtone prin implementarea conceptului Medicina de familie.

Grigore Bivol s-a născut la 20 noiembrie 1943 în satul Răzeni, raionul Ialoveni. În anul 1966 a fost admis la studii la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, pe care l-a absolvit cu mențiune în 1972. Pe parcursul anilor de studii s-a remarcat prin calități deosebite, fiind un student sânguincios și responsabil, manifestând o pasiune aparte pentru cunoaștere, rigoare academică și un profund respect față de profesia de medic, fapt pentru care a fost recomandat și angajat în funcția de asistent la Catedra de fiziologie normală. În primii ani de activitate, a demonstrat cunoștințe profunde și potențial de cercetător științific.

Pasionat de activitatea clinică și de cercetare, în 1974, Grigore Bivol este înmatriculat la studii postuniversitare prin doctorat la Institutul de Alimentație al Academiei de Științe Medicale din or. Moscova, specializarea Gastroenterologie. În anul 1977, după finalizarea studiilor și a tezei de doctor în științe medicale cu tema „Influența terapiei dietetice asupra funcției de secreție a stomacului la pacienții tineri cu ulcer”, Grigore Bivol revine la Alma Mater, în funcția de asistent la Catedra de terapie. În aceeași perioadă este angajat în Secția de terapie internă a Spitalului Clinic Municipal nr. 1 din Chișinău.

În anul 1982 i-a fost conferit titlul științifico-didactic de conferențiar, concomitent fiindu-i încredințată funcția de prodecan al Facultății de Medicină Generală. Între timp, acumulează experiență și se afirmă ca un pedagog experimentat, cercetător științific și clinician iscusit, fapt pentru care este desemnat în funcția de șef al Catedrei de boli interne la facultățile Medicină Preventivă și Stomatologie, pe care o exercită cu abnegație și responsabilitate până în anul 1997. Ulterior, până în 1998, conduce Catedra de medicină internă nr. 2. În același an, prin contribuția nemijlocită a dr. Grigore Bivol, a fost creat Departamentul de Practică Generală și Asistență Medicală Primară. Prin ordinul rectorului domnia sa a fost numit în funcția de director. În decembrie 2001, departamentul a fost reorganizat în Catedra de medicină de familie în cadrul Facultății de Rezidențiat, Domnia sa fiind ales în funcția de șef de catedră. Sub conducerea profesorului Grigore Bivol, această catedră a devenit o adevărată școală națională de medicină de familie, ce a format zeci de generații de medici dedicați sănătății comunității și prevenției maladiilor. A elaborat și a implementat programe educaționale de instruire postuniversitară pentru medicii rezidenți și de familie, a lansat module de formare a medicilor de familie prin specializare primară și perfecționări tematice

Un aport substanțial îi revine distinsului profesor în procesul de creare și organizare a Clinicii Universitare de Asistență Medicală Primară a USMF „Nicolae Testemițanu”, ce include și Centrul

de instruire și testare a manoperelor practice, precum și în elaborarea, în premieră, a planurilor de studii și a programelor analitice pentru specialitatea *Medicina de familie*, în conformitate cu cerințele Organizației Mondiale a Sănătății și a altor organisme internaționale în domeniu.

În anul 2005 a obținut titlul științifico-didactic de profesor universitar, iar din 2019 până la ultima suflare a activat ca profesor consultant, oferind sprijin și îndrumare generațiilor tinere de medici.

Profesorul Grigore Bivol se numără printre primii specialiști care s-au preocupat de studierea și cercetarea conceptului de acordare a asistenței medicale primare prin medicina de familie. Odată cu introducerea acestui model în practica medicală, a contribuit substanțial la organizarea, dezvoltarea și perfecționarea sistemului de asistență medicală primară în Republica Moldova.

A avut un rol substanțial la dezvoltarea parteneriatului între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea de Medicină din Virginia de Est, Norfolk, SUA. Grație acestuia a fost fondat primul Centru de Medicină de Familie „Pro San”, în anul 2000, în colaborare cu managerii instituțiilor medico-sanitare publice, care a servit și ca prima bază clinică de formare a medicilor de familie prin rezidențiat și specializare primară. De asemenea, a optat pentru crearea bazelor de instruire prin rezidențiat în orașele Bălți, Orhei și Cahul.

Pe parcursul activității, s-a dedicat plener și activității de cercetare în domeniul medicinei interne, publicând peste 160 de lucrări în reviste științifice naționale și internaționale. Este autorul unui manual, a cinci compendii și trei indicații metodice. A înregistrat trei brevete de invenție și două inovații. Sub conducerea sa au fost elaborate și susținute cu succes patru teze de doctor în științe medicale. În calitate de specialist notoriu în medicina internă, prof. Gr. Bivol a participat cu rapoarte și comunicări științifice la mai multe forumuri naționale și internaționale.

Profesorul Gr. Bivol a activat în diferite clinici, iar circa 40 de ani – în cadrul Spitalului Clinic Municipal „Gheorghe Paladi”, în calitate de șef de clinică. În vârstă sa activitate s-a remarcat prin excelență profesională în stabilirea diagnosticului și prescrierea tratamentului pacienților, organizarea ședințelor consultative și conferințelor clinicomorfologice, fiind un model de empatie, răbdare, tact și corectitudine în relațiile cu subalternii, medicii rezidenți și cu pacienții. Totodată, a fost un promotor activ al modului sănătos de viață. A practicat sportul mai bine de 40 de ani, fiind și membru al Clubului Republican al Badmintoniștilor.

Pe parcursul anilor, profesorul Grigore Bivol a exercitat numeroase funcții responsabile, printre care: prodecan al Facultății de Medicină Generală (1978-1982), membru al Senatului, al Consiliului științific universitar și al Consiliului științific specializat pentru susținerea tezelor de doctorat și postdoctorat; președinte al Societății Medicilor Interniști, al Comisiei de Atestare a Medicilor Interniști, al Asociației Medicilor de Familie, al Comisiei de Atestare a Medicilor de Familie; vicepreședinte al Comisiei Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare; specialist principal al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova în domeniul medicinei de familie; membru al Colegiului Ministerului Sănătății și multe altele, contribuind substanțial la fondarea, dezvoltarea și perfecționarea continuă a serviciului de asistență medicală primară și a sistemului național de sănătate. S-a dedicat Almei Mater peste șase decenii, dintre care 40 de ani – domeniului *medicină internă*. Pentru contribuția sa semnificativă la dezvoltarea sistemului de asistență medicală primară din Republica Moldova și pentru realizări remarcabile și cu impact major în procesul de dezvoltare a sistemului autohton de sănătate, a fost decorat cu Ordinul „Gloria Muncii” (2014), Laureat al *Galei Premiilor în Sănătate* pentru întreaga activitate medicală (2019), Medalia „75 de ani de calitate, excelență și performanță a USMF „Nicolae Testemițanu” (2020), Medalia aniversară „80 de ani” și Diploma de Onoare a Almei Mater (2025) și alte distincții.

A plecat în eternitate la 13 decembrie 2025 o personalitate notorie în domeniul medicinei, un *Om de o bunătate și modestie rară*, care, prin ținuta sa academică excepțională, va rămâne în memoria colegilor și a discipolilor un profesor remarcabil, un medic ilustru, un exemplu de responsabilitate și profesionalism, omenie și patriotism, devotament și credință profesiei, Almei Mater și sănătății oamenilor.

Profesorul Grigore Bivol este înmormântat la Cimitirul Central din capitală.

Lecturi științifico-practice în domeniul chirurgiei dedicate acad. Vladimir Hotineanu

Chirurgi și profesori universitari din Republica Moldova, România, Italia, Turcia și Statele Unite ale Americii s-au reunit pe data de 22 octombrie în cadrul Lecturilor științifico-practice în domeniul chirurgiei în numele academicianului Vladimir Hotineanu. Evenimentul a fost găzduit de Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” (SCR) și a coincis cu celebrarea a 80 de ani de la fondarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Cu mesaje de apreciere și recunoștință pentru renumitul chirurg a venit rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, Emil Ceban, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, dr. hab. șt. med., prof. univ.; Ion Tighineanu, președintele AȘM; Andrei Uncuța, directorul SCR „Timofei Moșneaga”, dr. șt. med.; Eva Gudumac, academician al AȘM, dr. hab. șt. med., prof. univ.

La manifestare au fost prezenți și oaspeți de renume: acad. Irinel Popescu și prof. Nadim Al-Hajjar (România), profesorii Luca Morelli și Davide Ghinolfi (Italia), prof. Peter Fagenholz (SUA) ș.a., care au prezentat lucrări valoroase în domeniul chirurgiei hepatobilia-

re, transplantul pancreatic și hepatic, chirurgia robotică, până la soluțiile inovatoare în patologia hepato-bilio-pancreatică.

Inițiate de regretatul profesor Vladimir Hotineanu, lecturile științifico-practice în domeniul chirurgiei constituie o platformă academică de referință pentru cercetarea și analiza actualităților medicale din acest domeniu. Totodată, continuarea acestora reprezintă o reconfirmare a angajamentului comunității chirurgicale de a valorifica

și perpetua resursele academice și profesionale lăsate de distinsul academician, unul dintre fondatorii chirurgiei moderne și ai transplantului hepatic în Republica Moldova. Activitatea sa a pus bazele dezvoltării acestei ramuri complexe a medicinei, inspirând generații întregi de chirurghi și consolidând prestigiul școlii chirurgicale naționale.

Vladimir Hotineanu s-a stins din viață la 15 noiembrie 2019, la doar 69 de ani. Amintirea profesorului Hotineanu va rămâne vie în memoria și în sufletele tuturor celor care l-au cunoscut sau care au avut șansa de a fi tratați de renumitul medic chirurg.

Basorelief în memoria profesorului Victor Jița

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a adus un omagiu regretatului profesor Victor Jița, doctor habilitat în științe medicale, fost șef al Catedrei de histologie, citologie și embriologie, ilustru savant, experimentat pedagog și manager, Lucrător Emerit al Învățământului Public, Om Emerit al Republicii Moldova, prin dezvelirea basoreliefului în incinta Blocului morfologic, la catedra unde s-a dedicat formării a zeci de generații de medici și cercetători. Evenimentul a avut loc pe data de 17 octombrie 2025 și a reunit reprezentanți ai echipei administrative, membri ai familiei regretatului profesor, cadre didactice, studenți și medici rezidenți.

Rectorul Emil Ceban a menționat că profesorul Jița face parte din personalitățile notorii înzestrate cu calități intelectuale deosebite, care au constituit nucleul învățământului superior medical și al sistemului de sănătate din Republica Moldova, contribuind la dezvoltarea științei și a asistenței medicale specializate, la menținerea și multiplicarea tradițiilor țării, inclusiv ale Almei Mater.

„Profesorul Victor Jița s-a dedicat formării noilor generații de medici, care astăzi duc faima Universității peste tot în lume. O personalitate de înaltă cultură și înțelepciune, de la care am învățat multe tehnici privind activitatea didactică și științifică. Îndeosebi,

am însușit cele trei reguli ale comunicării orale: motivația, facilitarea percepției și evitarea pasivității”, a menționat Mihail Ștefăneț, profesor universitar la Catedra de anatomie și anatomie clinică.

Șeful Catedrei de histologie, citologie și embriologie, profesorul Lilian Șaptefrăți, a subliniat că prin această acțiune, cinstim nu doar memoria unui mare profesor, ci și valorile autentice și tradițiile specifice universității noastre. Profesorul Jița s-a remarcat prin verticalitate, exigență, dar și prin bunăvoință față de studenți, având o cultură sufletească deosebită. Era un om scump la vorbă, dar fiecare cuvânt rostit de el avea greutate și sens.

Pe parcursul mai multor decenii, pe lângă activitatea desfășurată la catedră, a exercitat și alte funcții importante: șef al Societății Științifice a Anatomistilor, Histologilor și Embriologilor din Republica Moldova, membru al Societății internaționale de profil, membru al Comitetului pentru Premiile de Stat ale RM în domeniile științei și tehnicii, membru al Consiliului științific al Ministerului Sănătății.

Profesorul Victor Jița a făcut parte din generația de aur a USMF „Nicolae Testemițanu”. Pentru merite deosebite i-au fost conferite titlurile onorifice de Om Emerit și Lucrător Emerit al Învățământului din RSSM.

Personalități notorii din comunitatea academică internațională - Doctor Honoris Causa al USMF „Nicolae Testemițanu”

Profesorul universitar Florin-Dumitru Mihălțan

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” i-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa profesorului universitar Florin-Dumitru Mihălțan, doctor în științe medicale, Catedra de pneumologie a Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, președinte al Societății Române de Pneumologie.

În *Laudatio*, prim-prorectorul Olga Cernetchi, prorector pentru activitatea didactică și management academic, a menționat că Senatul USMF „Nicolae Testemițanu” i-a acordat acest titlu pentru activitate științifică prodigioasă, rezultate meritorii în promovarea științei și practicii medicale, contribuție substanțială la dezvoltarea relațiilor de cooperare interinstituțională, precum și pentru aportul semnificativ în desfășurarea forumurilor științifice și elaborarea proiectelor de cercetare în parteneriat, acordarea suportului în formarea și perfecționarea cadrelor științifico-didactice universitare și medicale în domeniul pneumologiei pentru sistemul național de sănătate.

Șeful Disciplinei de pneumologie și alergologie din cadrul Departamentului Medicină Internă, prof. univ. Alexandru Corlăteanu, a evidențiat etapele colaborării bilaterale inițiate acum 20 de ani. „Grăție

profesorului Mihălțan, au fost dezvoltate numeroase inițiative și proiecte, atât pentru studenți, cât și pentru personalul didactic și didactico-științific. Acest parteneriat a condus la realizarea primelor conferințe în domeniul somnologiei în Republica Moldova, pe atunci o știință aflată la început de drum, precum și la realizarea primelor investigații

somnografice în țară”, a punctat prof. Corlăteanu.

La rândul său, profesorul Florin Mihălțan a subliniat că, pe parcursul anilor, această conlucrăre a înregistrat numeroase evenimente științifice, vizite profesionale, stagii clinice și activități comune în clinici și la patul pacientului. Totodată, un aspect important în viața profesorului este interesul tinerilor medici pentru domeniul pneumologiei și dorința lor comună de a îmbunătăți îngrijirea pacienților cu afecțiuni respiratorii.

Ceremonia s-a desfășurat pe data de 14 noiembrie 2025 în cadrul primului Congres Național de Pneumologie, organizat în parteneriat cu Institutul de Pneumologie „Chiril Draganiuc” și Coaliția pentru Sănătate Respiratorie din Moldova, cu sprijinul Societății Europene de Boli Respiratorii, *Global Allergy & Airways Patient Platform* și Societății Române de Pneumologie.

Academicianul James Edward Rothman

În semn de înaltă apreciere, IP USMF „Nicolae Testemițanu” i-a acordat titlul onorific Doctor Honoris Causa academicianului James Edward Rothman – personalitate remarcabilă în domeniul biologiei moderne, Profesor Emerit (Sterling) în biologie celulară la Universitatea Yale, profesor în fiziologie și biofizică celulară la Universitatea Columbia, SUA, profesor la Institutul de Neurologie Queen Square, Colegiul Universitar din Londra, Marea Britanie, Laureat al Premiului Nobel în Medicină (2013). Festivitatea a avut loc pe data de 9 octombrie 2025.

„Titlul onorific este conferit în semn de recunoștință și înaltă apreciere a contribuției semnificative la dezvoltarea științelor medicale, consolidarea școlilor științifice în biologia celulară și medicina moleculară, formarea a zeci de generații de cercetători și pentru colaborarea academică internațională, inclusiv cu Academia de Științe a Moldovei”, a menționat rectorul Emil Ceban, în *Laudatio*.

Președintele Academiei de Științe a Moldovei, Ion Tighineanu, a evidențiat notorietatea acad. Rothman, care continuă să inspire generații de cercetători prin exemplul său de rigoare, modestie și viziune: „Prin munca Domniei sale, ne amintește că adevărata

cunoaștere nu constă doar în descoperirea legilor naturii, ci și în înțelegerea ordinii și frumuseții ascunse în fiecare celulă a vieții”.

La rândul său, academicianul James Edward Rothman a declarat că se simte onorat de titlul și atenția acordată, în special de relația pe care o are cu țara noastră datorită străbunicilor săi originari din Fălești și Telenești, care au emigrat în Statele Unite ale Americii la sfârșitul sec. al XX-lea. După mai mult de 100 de ani academicianul este primul reprezentant al familiei care a revenit la baștină. Ilustrul

savant a accentuat că orice ipoteză trebuie testată cu ajutorul metodelor științifice, iar accentul trebuie pus pe dovezi. În opinia sa, în știință nimic nu are loc din întâmplare, iar colaborarea cu alți cercetători erudiți s-a materializat în descoperiri importante. Prof. Rothman a afirmat că a avut o conlucrăre fructuoasă cu George Paladi, un cercetător român de talie internațională, care a explicat mecanismul celular al producției de proteine și l-a inspirat în activitatea sa științifică. Ulterior, după mulți ani de muncă asiduă, profesorul Rothman a împărțit Premiul Nobel cu un alt savant originar din Basarabia – Randy Schekman, pentru descoperiri privind mecanismele ce reglează traficul vezicular.

Președintele Consiliului Rectorilor din România Profesorul Sorin Mihai Cîmpeanu

Senatul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” i-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa profesorului Sorin Mihai Cîmpeanu, doctor în științe agronomice, rector al Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, președinte al Consiliului Național al Rectorilor din România.

siliului Național al Rectorilor din România, profesorul Cîmpeanu a sprijinit procesul de integrare a universităților din Republica Moldova în aria europeană a educației și cercetării, precum și în structurile asociative europene relevante”, a menționat profesorul Ceban.

La rândul său, profesorul Cîmpeanu a adresat mulțumiri Senatului universitar: „Sunt

Rectorul Emil Ceban a accentuat, în *Laudatio*, aportul profesorului Cîmpeanu la promovarea cooperării internaționale între universități și consolidarea parteneriatelor academice între instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova și România, încurajând schimbul de bune practici, mobilitățile universitare și racordarea sistemelor educaționale la standardele europene de calitate.

„Profesorul Sorin Mihai Cîmpeanu a susținut permanent dezvoltarea Republicii Moldova și procesul de integrare europeană. În 2021 a semnat acordul privind recunoașterea reciprocă a diplomelor, a certificatelor și titlurilor științifice între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, ce include facilitarea mobilităților academice și profesionale a cetățenilor din ambele state, dar și recunoașterea pe plan internațional a actelor de studii obținute în Republica Moldova. În calitate de președinte al Con-

copleșit de onoarea de a primi acest titlu onorific în context aniversar, cu un public de cel mai înalt rang. Gestul dumneavoastră mă onorează și mă obligă, în egală măsură, să susțin și mai mult universitățile din Republica Moldova, iar parteneriatele comune să dea un randament mai mare.”

Solemnitatea s-a desfășurat pe data de 23 octombrie 2025 în prezența unei asistențe oficiale și academice: reprezentanții guvernelor de la București și Chișinău și a peste 60 de rectori din ambele țări, membrii Senatului USMF „Nicolae Testemițanu”, șefi de catedre și subdiviziuni, profesori, medici rezidenți, doctoranzi și studenți.

Exprimăm admirație și recunoștință acestor personalități pentru că au acceptat să fie parte a comunității academice a USMF „Nicolae Testemițanu” și să împărtășească din valorile care i-au ajutat să ajungă pe cele mai înalte culmi ale științei.

Profesorul român Daniel Coriu – Visiting Professor

Senatul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” i-a conferit titlul onorific Visiting Professor profesorului Daniel Coriu, director al Departamentului 8 Radiologie, Oncologie, Hematologie din cadrul Facultății de Medicină Generală, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, șef al Disciplinei de hematologie clinică, directorul Centrului de Hematologie și Transplant Medular la Institutul Clinic Fundeni, președinte al Societății Române de Hematologie.

Prim-prorectorul Olga Cernetchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, a evidențiat aportul profesorului Coriu la dezvoltarea colaborării cu Disciplina de hematologie a USMF „Nicolae Testemițanu”, realizarea schimbului de experiență și bune practici între cadre didactice, studenți și medici rezidenți, și a proiectelor educaționale și de cercetare. „Colaborarea noastră continuă într-o nouă formulă, grație căreia un număr mai mare de specialiști vor beneficia de

cunoștințele și expertiza dumneavoastră”, a subliniat prim-prorectorul.

Sanda Buruiiană, șefa Disciplinei de hematologie, a relatat despre activitățile comune organizate cu prof. Daniel Coriu, ce au debutat în anul 2017 la inițiativa Societății Române de Hematologie.

Daniel Coriu a mulțumit pentru încrederea acordată și pentru șansa de a face parte din comunitatea academică a USMF „Nicolae Testemițanu”, accentuând că cooperarea între cele două societăți de hematologie s-a consolidat pe parcursul a 10 ani. „În această perioadă am instruit în Spitalul Fundeni colegi mai tineri de la Chișinău, am organizat manifestări științifice comune, am participat în diverse proiecte de cercetare. Noi avem un drum comun și vă asigur că voi depune toate eforturile ca această colaborare să fie una de durată, inclusiv în procesul de integrare europeană, pentru care este necesar sprijinul nostru”, a subliniat profesorul român.

Ceremonia a avut loc pe data de 31 octombrie 2025, în prezența membrilor administrației USMF „Nicolae

Testemițanu”, cadrelor didactice, studenților și medicilor rezidenți de la Disciplina de hematologie. De aseme-

nea, au fost prezenți medicii hematologi Luminița Dediu și Marin Crangaci, care au efectuat un stagiul practic la

Clinica de Hematologie a Institutului Clinic Fundeni în perioada ianuarie-iunie 2024.

„A fost o experiență complexă, profesională și umană, ce ne-a oferit posibilitatea de a învăța într-un

mediu academic de excelență, alături de o echipă dedicată, riguroasă și profund implicată în îngrijirea pacienților. În cadrul Institutului am descoperit o abordare modernă și integrată a hematologiei, unde știința, empatia și precizia se împletesc armonios în slujba pacientului. Am avut ocazia să asistăm la cazuri clinice complexe, să efectuăm vizite multidisciplinare și să participăm la discuții de caz, unde decizia medicală se bazează pe colaborare și pe argumente științifice solide. Stagiul ne-a oferit, totodată, o perspectivă amplă asupra diagnosticului molecular și citogenetic, a tehnologiilor avansate utilizate în laboratorul de hematologie și a importanței integrării rezultatelor paraclinice în managementul terapeutic. Activitatea în secțiile de hemopatii maligne ne-a permis să înțelegem complexitatea tratamentului și îngrijirii pacientului hematologic, dar și dedicarea extraordinară pe care o presupune acest domeniu”, a declarat Luminița Dediu.

Bustul lui Hippocrates la USMF „Nicolae Testemițanu”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a inaugurat bustul „părintelui medicinei” – Hippocrates – în incinta Complexului Sociocultural Universitar. Evenimentul s-a desfășurat pe data de 21 octombrie, în cadrul Zilelor Universității, la care au participat reprezentanți ai administrației instituției, cadre didactice, studenți și medici rezidenți, dar și înalți oaspeți de la Institutul Hippocratic al Medicilor Globali din Grecia (Global Doctors Hippocratic Institute – GDHI).

Instalarea bustului renumitului Hippocrates a fost posibilă cu suportul partenerilor de la GDHI, la inițiativa a doi reprezentanți ai universității noastre – profesorul Dumitru Casian, șef al Catedrei de chirurgie generală „Nicolae Anestiadi”, și conferențiarul universitar Vasile Culiuc.

ginecolog, specialist în fertilizare in vitro, a remarcat că este un privilegiu să ia parte la dezvelirea bustului lui Hippocrates într-un moment aniversar al Universității: „Sperăm că vom continua cooperarea cu USMF „Nicolae Testemițanu”, iar tinerii medici din Republica Moldova vor avea posibilitatea să viziteze locul de baștină al lui Hippocrates – insula Kos din Grecia”.

„Hippocrates unește popoarele, subliniind ceea ce trebuie să reprezinte medicina, de fapt, o înaltă misiune etică, iar bustul va promova prietenia și colaborarea, determinând tinerii medici să se concentreze asupra principiilor etice ce ghidează acest domeniu, deoarece în centrul oricărei științe, în primul rând, trebuie să fie ființa umană”, a specificat dr. Athanasios Giannoukas, profesor la Universitatea din Tesalia, Larissa, Grecia.

Rectorul Emil Ceban a declarat că este o onoare pentru USMF „Nicolae Testemițanu” să inaugureze acest simbol al medicinei în săptămâna în care instituția consemnează 80 de ani de excelență academică și că, în acest mod, reiterăm angajamentul de a promova valorile fundamentale ale profesiei medicale și de a ne integra activ în circuitul academic internațional. „Am decis ca bustul să fie amplasat în centrul Sociocultural Universitar, lângă Biblioteca Științifică Medicală, unde are acces fiecare student, medic rezident și profesor, pentru a se conecta cu știința”, a menționat rectorul.

Dr. Konstantinos Pantos, vicepreședintele GDHI, medic obstetrician-

Președintele Centrului de management al activității sociale din cadrul universității, Gheorghe Buruiană le-a mulțumit partenerilor eleni pentru gestul generos realizat pentru actualii și viitorii medici care vor fi instruiți la USMF „Nicolae Testemițanu”: „Este o onoare să-l cinstim pe Hippocrates și valorile pe care ni le-a lăsat drept moștenire”.

Evenimentul a culminat cu un moment simbolic: plantarea unui arbore de platan pe Aleea savanților și medicilor iluștri, pentru a marca un nou început și consolidarea parteneriatului între cele două instituții academice.

Ulterior, profesorii din Grecia au susținut o prelegere pentru studenți, medici rezidenți și cadre didactice.

Lansarea monedei aniversare

Banca Națională a Moldovei (BNM) a lansat în circuitul numismatic moneda „80 de ani de la înființarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova”, ce completează seria „Altele”.

Moneda este bătută în argint, are valoarea nominală de 50 lei și un tiraj de 1000 de unități.

Potrivit site-ului BNM, moneda reprezintă un omagiu adus universității noastre pentru formarea medicilor și farmaciștilor în conformitate cu cele mai înalte standarde europene și pentru meritele deosebite în domeniul educației și sănătății ce a fost decorată cu Ordinul „Gloria Muncii” (2005) și „Ordinul Republicii” (2015).

Moneda se comercializează publicului larg atât de Banca Națională

a Moldovei, în baza cererilor depuse online în secțiunea „Monedă” pe pagina web a instituției, cât și prin intermediul băncilor licențiate din Republica Moldova.

Triplă campioană la armwrestling printre universitățile din Moldova

USMF „Nicolae Testemițanu” a devenit campioană la armwrestling printre instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova, pentru a treia oară. Titlul a fost obținut la Campionatul Național Universitar de Armwrestling găzduit de Complexul Sportiv Universitar al USMF „Nicolae Testemițanu”, sub egida Federației Moldovenești a Sportului Studențesc și a Veteranilor Sportului în parteneriat cu Federația Națională Sportivă de Armwrestling, pe data de 8 noiembrie 2025.

În total, au participat 50 de sportivi, reprezentând cinci universități din țară.

Seleccionata de armwrestling a USMF „Nicolae Testemițanu” a obținut locul I în clasamentul pe echipe, acumulând cel mai mare punctaj. Lotul clubului USMF „Nicolae Testemițanu” a fost constituit din 16 sportivi, cele mai bune rezultate fiind obținute de către:

- Aurel Sîrbu, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, categoria seniori sub 65 kg – locul I la brațul stâng și locul II la brațul drept;
- Liviu Ceban, medic rezident în anul II la specialitatea Ortopedie și traumatologie, categoria seniori sub 65 kg – locul III la brațul stâng;
- Alexandru Zlați, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, categoria seniori sub 65 kg – locul III la brațul drept;
- David Davtean, student în anul V la Facultatea de Medicină nr. 1, categoria seniori sub 95 kg – locul I la brațul stâng și locul II la brațul drept;
- Shajahan Rashif, student în anul IV la Facultatea de Medicină

nr.1, categoria seniori plus 95 kg – locul I la brațul stâng și la brațul drept;

• Victor Antir, student în anul V la Facultatea de Medicină nr. 1, categoria seniori plus 95 kg – locul II la brațul stâng și locul III la brațul drept;

• Acsanta Reny, studentă în anul II la Facultatea de Medicină nr. 2, categoria seniore sub 65 kg – locul I la brațul stâng și la brațul drept;

• Nicoleta Bodrug, medic rezident în anul II la specialitatea Epidemiologie, categoria seniore plus 65 kg – locul I la brațul drept;

Antrenorul Secției sportive de armwrestling, Nicoleta Bodrug, asistent universitar la Catedra de educație fizică, multiplă campioană națională și deținătoare a titlului de maestru în sport la armwrestling, precum și la nivel internațional (medaliată la campionatele europene la această probă sportivă și arbitru cu grad senior internațional), a mulțumit studenților pentru participare, disciplină și atitudinea demnă prin care au reprezentat USMF „Nicolae Testemițanu” la ni-

• Faiha Musthafa Karipp, studentă în anul IV la Facultatea de Medicină nr. 2, categoria seniore plus 65 kg – locul II la brațul drept.

Pentru obținerea acestor performanțe au contribuit și ceilalți coechipieri – studenții Victor Niță, Ivan Pisov, Nicolae Creciun, Ilie Sarabuna, Ciprian Cempoeș, Ion Negura, Manohar Megha, Ziya Fezin, Mariyam Roy Ruth și Ganga Sreelatha.

vel republican. „Vă apreciem pentru munca depusă în pregătire, spiritul de echipă și determinarea de a duce performanța mai departe”, a declarat antrenorul.

În clasamentul pe echipe, Universitatea Tehnică a Moldovei s-a clasat pe locul II, iar Academia de studii Economice din Moldova - pe locul III.

Triumful USMF „Nicolae Testemițanu” la Spartachiada lucrătorilor medicali

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a obținut rezultate remarcabile la cea de-a 37-a ediție a Spartachiadei lucrătorilor medicali. Evenimentul, devenit deja o tradiție, a fost organizat în perioada 12-14 septembrie curent de Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova sub egida Ministerului Sănătății și a promovat importanța sportului și a unui mod de viață sănătos în rândul angajaților din sistemul de sănătate.

La ceremonia de deschidere au participat: Ministra Sănătății a Republicii Moldova – Ala Nemerenco, directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină – Ion Dodon, prorectorul pentru managementul activității clinice al USMF „Nicolae Testemițanu” – Marcel Abraș, președintele Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova și al Confederației Naționale a Sindi-

catelor din Moldova (CNSM) – Igor Zubcu, precum și vicepreședinții (CNSM) – Sergiu Sainciuc și Lilia Franț. Oficialii au salutat inițiativa organizației sindicale și au subliniat beneficiile activităților sportive în menținerea sănătății fizice și psihice.

Președintele Igor Zubcu a mulțumit echipelor participante pentru entuziasmul și dedicarea lor, menționând că *Spartachiada* este nu doar o competiție sportivă, ci și o oportunitate de socializare și schimb

noi și identificăm activități comune pentru perioada imediat următoare. Să fiți uniți atunci când vor să vă dezbină, când cineva cedează – să-l ridicăm, iar când nu cunoaște – să-l ajutăm. Cu fiecare dintre noi cei, prezenți aici, sistemul de sănătate devine mai puternic”, a accentuat Marcel Abraș. În acest context, prorectorul a îndemnat colegii să susțină tinerii specialiști care vin la serviciu în instituțiile medico-sanitare publice, creându-le condiții favorabile de dezvoltare personală și profesională.

Echipa de cadre didactice și medici rezidenți a USMF „Nicolae Testemițanu” a avut o pregătire sportivă excelentă, urcând pe prima treaptă a podiumului de premiere la următoarele probe: volei (feminin), volei (masculin), mini-fotbal și ștafeta (4*100 metri).

De asemenea, la categoria individual:

- tenis de masă (feminin), locul I i-a revenit Elizavetei Cojuhari;
- șah (feminin), locul I a fost obținut de Valentina Rotaru;
- șah (masculin), locul I a fost ocupat de Ciprian Rudic.

Totodată, reprezentanții Universității Victor Șindirischii și Vasile Oineagră au ocupat locul III la proba sportivă tenis de masă (masculin) și, respectiv, la joc de dame (masculin).

Felicitări echipei USMF „Nicolae Testemițanu” pentru performanțele sportive și noi victorii!

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Larisa GRIGORIU Inga MUSTEAȚĂ
Aurelia PAHOMEA Cătălina GÎLCA Ruxanda TUDOREANU

Redactor: Galina ȚURCAN
Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com.1539
Tiraj 1000 ex.